

**Vändra vald, Suurejõe küla Saunataguse ja Traakonimaa
katastriüksuste detailplaneeringu keskkonnamõju
strateegilise hindamise (KSH) eelhindang
(10.05.2016. a)**

Töö tellija: **Vändra Vallavalitsus**

Töö koostaja: **Alkranel OÜ**

Projektijuht: **Alar Noorvee** (litsents nr KMH0098)

Tartu 2016

Sisukord

Sissejuhatus	4
1 Strateegilise planeerimisdokumendi lühikirjeldus	6
1.1 Planeeringuala asukoha ülevaade	9
2 Mõjurid ehk kavandatava täpsustamine	13
3 Vastavus õigusaktidele	19
4 Seotus teiste strateegiliste dokumentidega	22
5 Tegevusega eeldatavalt kaasnev mõju	24
5.1 Natura eelhindamine	24
5.1.1 Informatsioon kavandatava tegevuse kohta ja Natura 2000 alad, mida võidakse mõjutada	24
5.1.2 Projekti või kava seos ala kaitsekorraldusega ja kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura-alale	26
5.1.3 Natura eelhindamise tulemused ja järeldus	30
5.2 Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek, mh selle vajalikkus	30
5.3 Eelhinnangu kontrolltabelid	37
5.4 KSH läbiviimise vajalikkus	43
5.4.1 Üldised nõuded ja soovitusel võimalikule jätkuvale protsessile	43
Kokkuvõte	44
Kasutatud materjalid	46

Sissejuhatus

Käesoleva keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhinnangu objektiks on Pärnu maakonnas Vändra vallas Suurejõe külas asuvate Saunataguse ja Traakonimaa katastriüksuste detailplaneering (DP). Nimetatud DP on algatatud Vändra vallavolikogu 18.02.2014. a otsusega nr 3.

Käesoleva eelhinnangu aluseks on arhitektuuribüroo OÜ Visioonprojekt poolt koostatud detailplaneeringu lahendus Saunataguse ja Traakonimaa katastriüksustele. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Traakonimaa kinnistule 150 inimesele majutus- ja puhkeettevõtte hoone planeerimine. Saunataguse kinnistule 8-10 teisaldatava kämpingu, saunahoone ja spordiväljaku planeerimine. Ühtlasi määrata detailplaneeringus üldised maakasutustingimused ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus. Detailplaneeringu realiseerumiseks on vajalik vähendada ehituskeeluvööndit 100 meetrilt 50 meetrile. Detailplaneeringut menetletakse *Planeerimisseaduse* alusel, mis kehtis kuni 30.06.2015. Eelhinnangu tellijaks on Vändra Vallavalitsus ja töö koostajaks Alkranel OÜ.

Käesolevat eelhinnangut saab eelkõige Vändra Vallavalitsus ja detailplaneeringu koostaja kasutada täiendava töövahendina detailplaneeringuga seonduvates ja sellele järgnevates menetlusprotsessides. KSH algamise vajalikkuse osas otsustamine ning sellest teavitamine toimub mh keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 35 alusel. Eelnevalt tuleb otsuse eelnõu kooskõlastada (seisukoht saada) vähemalt Keskkonnaametiga (KeHJS § 33 lg 6). Kui KSH läbiviimine on vajalik, siis tuleb kohalikul omavalitsusel kaaluda ka DP uut algatamisotsust, kuna konkreetset KSH-d tuleb läbi viia peale 01.07.2015. a vastu võetud *Planeerimisseaduse* alusel. Olustik, kus DP-d menetletakse enne 01.07.2015. a kehtinud *Planeerimisseaduse alusel*, võib kahe protsessi vahel tekitada menetluslikke konflikte, mida saaks uue algatusotsusega vältida.

Käesoleva dokumendi koostamisel arvestatakse KeHJS § 2¹, § 6 ja § 33. KeHJS § 2² kohaselt on tegevus olulise keskkonnamõjuga, kui see võib eeldatavalt:

- ületada mõjuala keskkonnataluvust;
- põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi;
- seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KeHJS § 33 lg 1 p 4 alusel tuleb KSH algatada selle vajadust põhjendamata, kui strateegiline dokument on aluseks tegevusele, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik.

Detailplaneeringu eesmärgiks on majutus- ja puhkeettevõtte hoone rajamine kinnistutele, mis asuvad Pärnu jõe kaldal. Pärnu jõgi on arvatud Natura 2000 võrgustiku Pärnu jõe loodusala koosseisu. Seega on käesoleva töö eesmärk läbi viia ka Natura eelhindamine ja selle tulemustest lähtuvalt hinnata ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkust ning KSH algamise vajalikkust. Kui Natura eelhindamise tulemusena ei selgu vajadust KSH algamiseks, minnakse edasi järgmise etapiga ehk antakse eelhinnang lähtuvalt KeHJS § 33 lg 2.

Töös lähtutakse vähemalt Keskkonnaministeeriumi 2015. a tellitud juhendist „KMH/KSH eelhindamise juhend otsustaja tasandil, sh Natura- eelhindamine“ (Riin Kutsar, 2015) ja Eesti Vabariigi (EV) Keskkonnaministeeriumi juhendist „Eelhindamine strateegiliste planeerimisdokumentide keskkonnamõju hindamisel“, „Keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindamise metoodika täpsustamine“ (Maves AS, 2010; tellija: Keskkonnaamet). Käesoleva töö koostamisel on arvestatud ka asjaolu, et alates 01.07.2015. a on KeHJS § 33 lg 5 loetelu uuendatud. Täpsustus p 5 - mõju kaitstavatele loodusobjektidele ja lisandus p 6 – eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

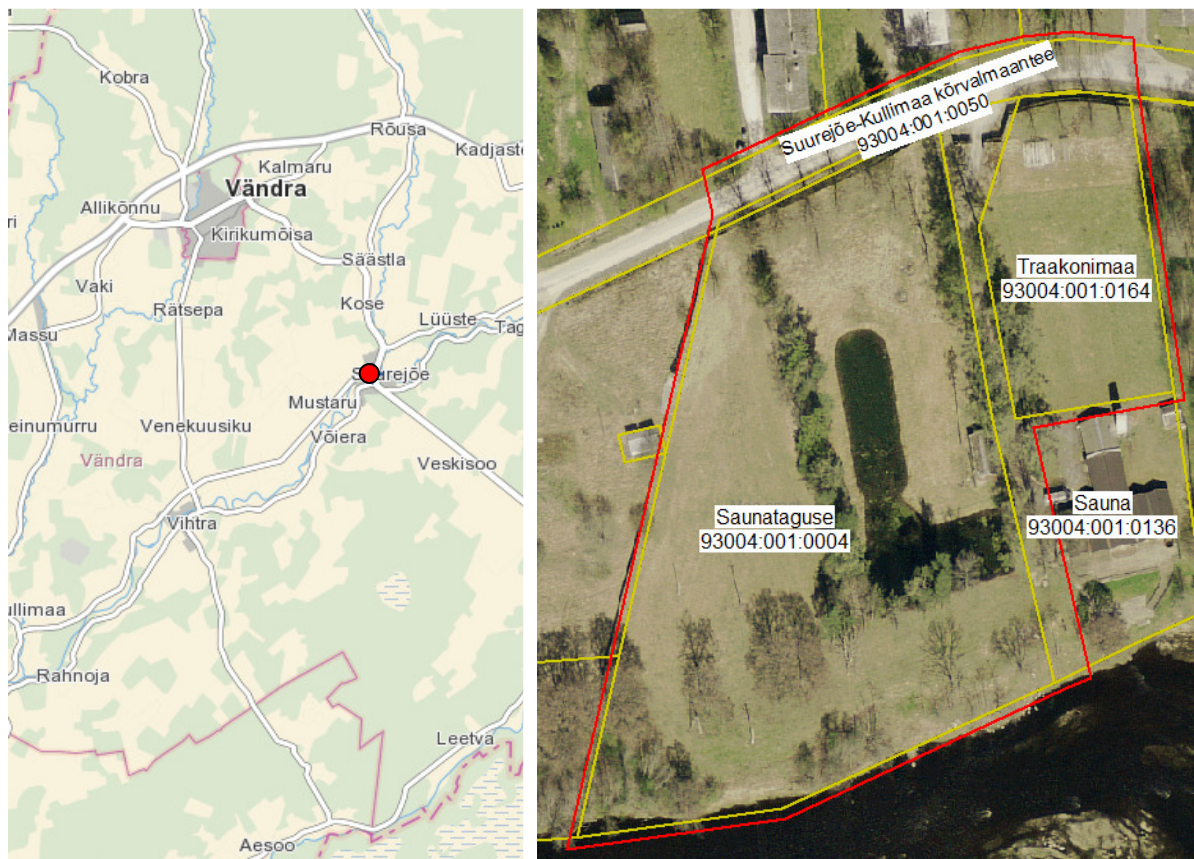
Lisaks kasutatakse Natura eelhindamisel juhendmaterjale: „Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis“ (MTÜ Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühing (Aunapuu ja Kutsar), 2013) ja juhendist „Juhised loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 rakendamiseks Eestis“ (Peterson, 2006).

Eelhinnangu koostajateks on Alkranel OÜ (www.alkranel.ee) töötajad:

- Alar Noorvee – litsentseeritud ekspert (litsents nr KMH0098), omab ka KSH juhteksperdi õigusi (vastavalt KeHJS § 34 lõiked 4 ja 5);
- Kersti Õun – keskkonnaspetsialist.

1 Strateegilise planeerimisdokumendi lühikirjeldus

Planeeringuala asub Pärnumaal Vändra vallas Suurejõe külas. Planeeritava ala pindala on ligikaudu 1,7 ha (joonis 1.1). Detailplaneeringuga seotud kinnistute andmed on toodud tabelis 1.1.

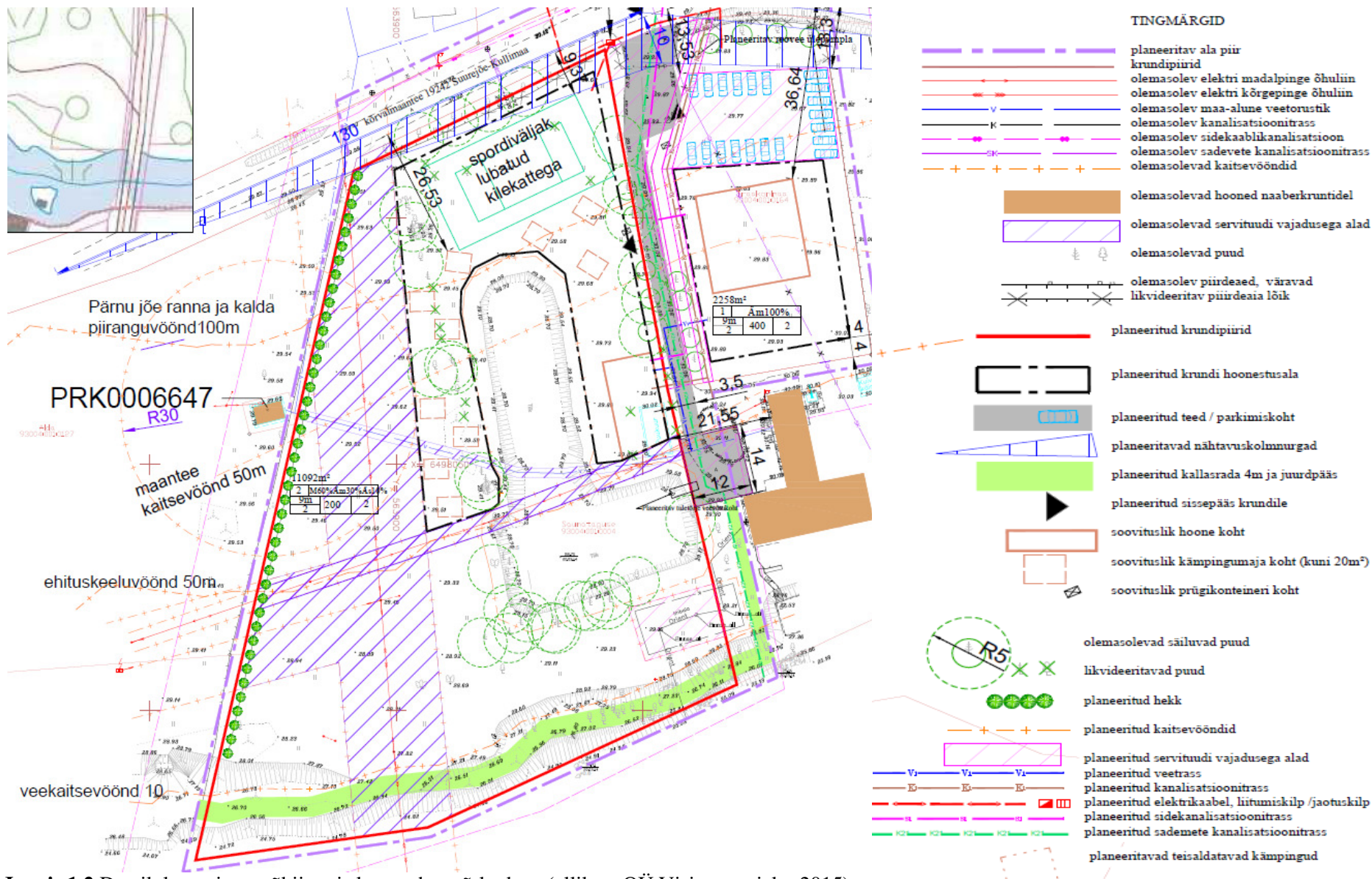

Joonis 1.1. Planeeringuala asukoht – vasakul üldvaade, DP ala tähistab punane ring; paremal detailvaade, DP ala ümbritsetud punasega (aluskaart: Maa-amet, 2016).

Tabel 1.1 Detailplaneeringuga seotud kinnistute andmed (Maa-amet, 2016).

Address	Katastritunnus	Pindala	Sihtotstarve
Saunataguse	93004:001:0004	1,2 ha	Maatulundusmaa 100%
Traakonimaa	93004:004:0164	2558 m ²	Ärimaa 100%
Sauna	93004:001:0136	2787 m ²	Ärimaa 100%
Suurejõe-Kullimaa kõrvalmaantee	93004:001:0050	Kõrvalmaantee 19242	Transpordimaa 100%

DP (joonis 1.2) raames planeeritakse Traakonimaa kinnistule 150 inimesele majutus- ja puhkeettevõtte hoone, mille kavandatud ehitusalune pindala on 400 m² ja suletud brutopind (SBP) on 800 m². Traakonimaa kinnistule planeeritakse 23 parkimiskoha rajamist. Saunataguse kinnistule on kavandatud 8-10 teisaldatavat kämpingut, ühe kämpingu ehitusaluseks pindalaks on maksimaalselt 20 m². Saunataguse kinnistule on lisaks planeeritud saunahoone ehitusaluse pindalaga ca 200 m² ja spordiväljak, mis kaetakse talveperioodil kilekattega. Detailplaneeringuga nähakse ette praeguse Saunataguse kinnistule olemasolevale maatulundusmaa sihtotstarbele lisaks määrata kuni 40% ärimaa sihtotstarve.

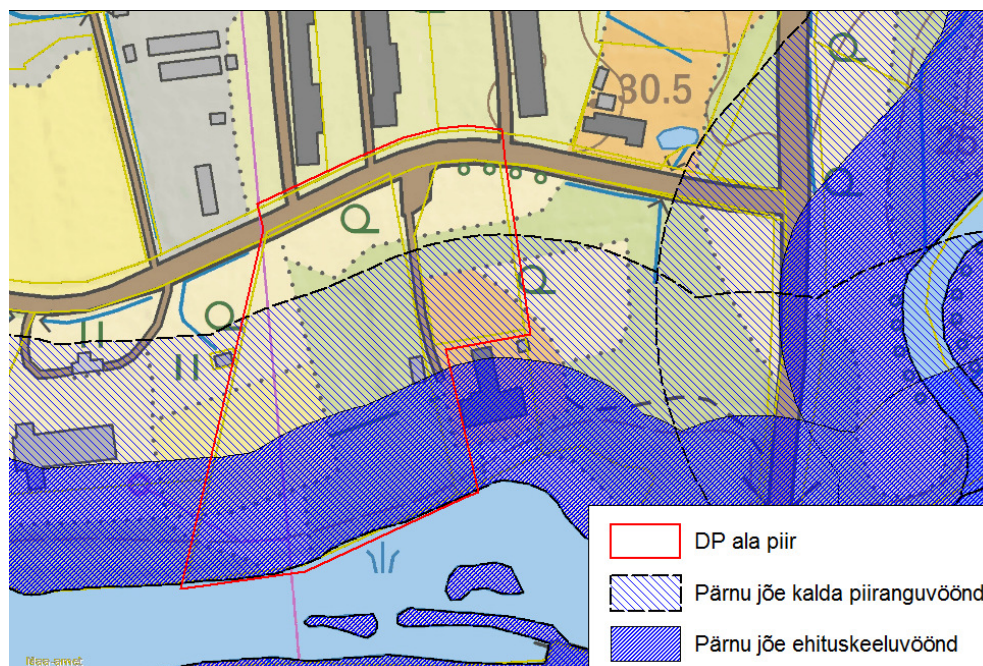

Joonis 1.2 Detailplaneeringu põhijoonis koos tehnovõrkudega (allikas: OÜ Visioonprojekt, 2015)

Detailplaneering on kooskõlastatud järgnevate asutustega:

- Päästeamet - Põhja-Eesti päästekeskus 11.03.2015 otsus nr 7.2-3.4/2216-2;
- Maanteeamet 17.11.15 otsus nr 15-2/15-00028/759;
- Veterinaar- ja toiduamet 28.01.2015 otsus nr 1.2-17.9/195-1;
- Tehnovõrkude valdajalt on saadud vajalikud tehnilised tingimised:
 - Elektrilevi OÜ elektrivõrgu tehnilised tingimused nr 220845 väljastatud 26.06.2014;
 - Elion Ettevõtte AS telekommunikatsioonialased tehnilised tingimused nr 22871873 väljastatud 07.06.2014;
 - Vändra Vallavalitsus ühisveevärgi liitumise tehnilised tingimused nr 8-1.5/563 väljastatud 15.10.2014.

Kehtivatest piirangutest ja kitsendustest ulatuvad planeeringualale Maa-ameti kitsenduste kaardirakenduse kohaselt Pärnu jõe kalda veekaitsevöönd 10 m, ehituskeeluvöönd 50 m ja piiranguvöönd 100 m. Pärnu jõe kallastada on vastavalt Pärnu maakonnaplaneeringule 4 m. Looduskaitseaduse § 38 lg 2 kohaselt ulatub rannal ja järve või jõe kaldal metsamaal metsaseaduse § 3 lõike 2 tähenduses ehituskeeluvöönd ranna või kalda piiranguvööndi piirini. Metsaseaduse § 3 lg 2 kohaselt on metsamaa seaduse kohaselt maa, mis on kõlvikuna kantud maakatastrisse. Põhikaardi kohaselt asub kõlvikuliselt DP alas metsamaa (joonis 1.3), seega LKS § 38 lg 2 kohaselt ulatub ehituskeeluvöönd antud piirkonnas kuni jõe kalda piiranguvööndini ehk ehituskeeluvöönd on 100 m. Looduskaitseaduse kohaselt on ranna või kalda ehituskeeluvööndis uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Ranna ja kalda ehituskeeluvööndit võib suurendada või vähendada, arvestades ranna või kalda kaitse eesmärgi ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. DP realiseerumiseks on vajalik ehituskeeluvööndi vähendamine 100 meetrilt 50 meetrini. Käesolevas eelhinnangus analüüsitakse ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkust (mh lähtuvalt kalda kaitse eesmärkidest)s.

Joonis 1.3 Ehituskeeluvöönd DP alas (aluskaart: Maa-amet, 2016).

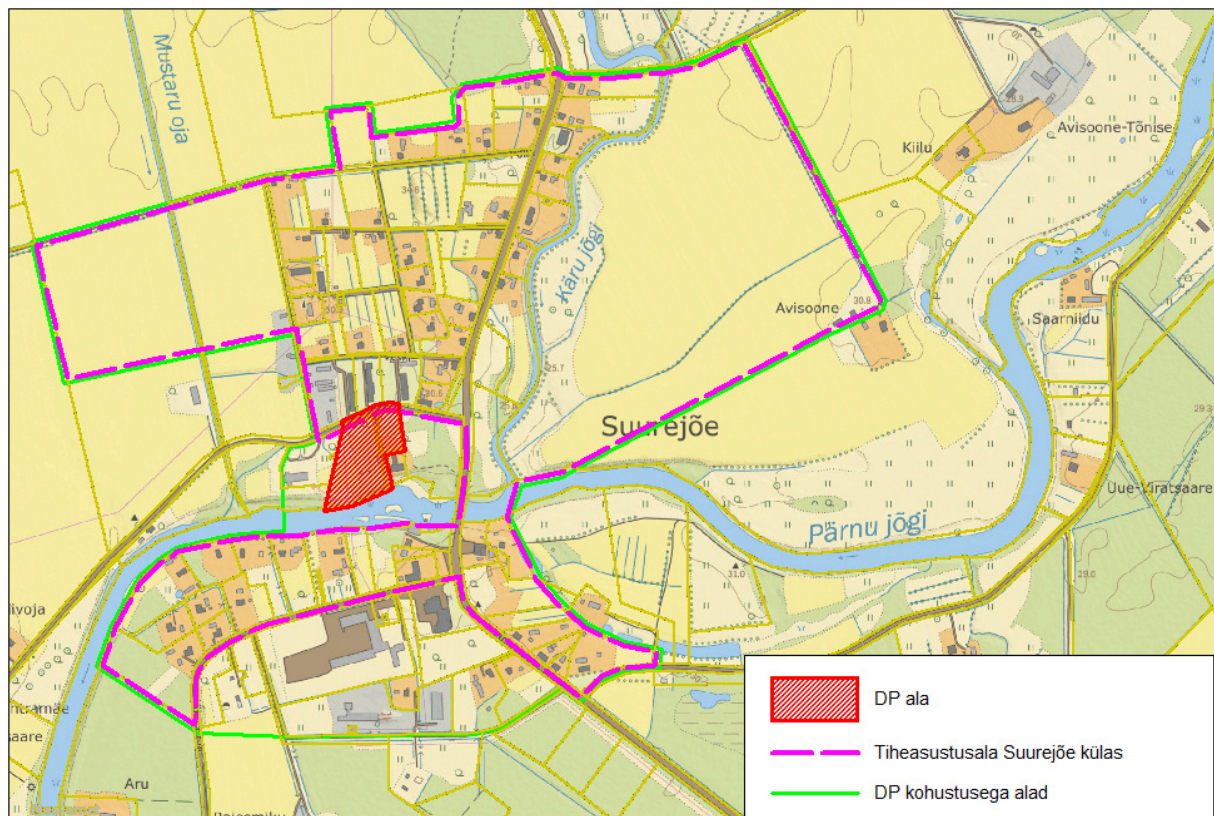
Detailplaneeringuala piirneb Pärnu jõe hoiualaga, mis kuulub ka Natura 2000 võrgustikku Pärnu jõe loodusalana. Samuti ulatuvad planeeringualale kitsendused elektri kõrgepinge ja madalpinge liinidest, mille kaitsevööndid on vastavalt 10 m ja 2 m. Planeeringualale ulatub ka kõrvalmaantee 19242 Suurejõe-Kullimaa teekaitsevöönd 50 m.

Planeeritavale alale ulatub puurkaevu (PRK0006647) sanitaarkaitseala 30 m. Nimetatud puurkaevu sanitaarkaitseala on 30 m tulenevalt Keskkonnaameti Pärnu-Viljandi regiooni 11.11.2014 kirjast nr PV 7- 6/14/23103-3. Maa-ameti kitsenduse kaardi ning Keskkonnaregistri andmetel asub puurkaev kat. nr 6652 samuti planeeringuala läheduses (ca 35 m kaugusel) ning seega ulatub antud andmete kohaselt DP alale ka nimetatud puurkaevu sanitaarkaitseala (50 m). Tulenevalt selgunud informatsioonist küsiti eelhinnangu käigus Vändra Vallavalitsuselt üle, kas antud puurkaevu andmed on korrektsed ning kui on, siis miks nendega pole planeeringu koostamisel arvestatud. Selgus, et nii Maa-ameti kui ka Keskkonnaregistri andmed puurkaevu asukoha kohta on ebakorrektsed. Puurkaevu õiged koordinaadid on X – 6498742 ja Y – 565188 ehk nimetatud puurkaev asub DP alast ca 1,3 km kaugusel, seega ei ulatu DP alale ka puurkaevu sanitaarkaitseala. Vändra Vallavalitsus saatis ka Keskkonnaameti Pärnu-Viljandi regiooni parandusandmed, et puurkaevu asukoht saaks korrigeeritud. Tulenevalt Vändra Vallavalitsuse 13.04.2016. a saadetud kirjast on puurkaevu asukoht EELISE registris ja Maa-ameti kitsenduse kaardil korrigeeritud.

1.1 Planeeringuala asukoha ülevaade

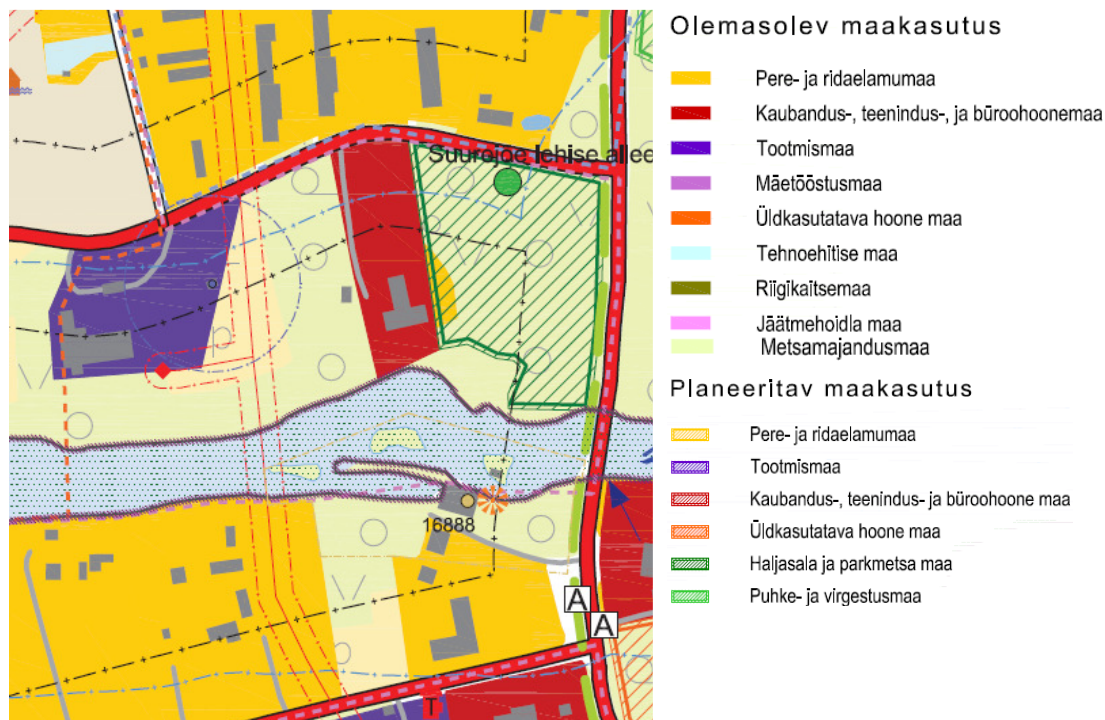
Käesolevas peatükis antakse ülevaade planeeringuala lähipiirkonna kohta. Muuhulgas on alljärgnevalt kirjeldatud planeeringuala seost kõrgemate strateegiliste dokumentidega.

Vändra valla üldplaneering on kehtestatud Vändra Vallavolikogu 21.09.2010. a määrusega nr 30. Vändra üldplaneeringus on välja toodud, et vajalik on vallas arendada puhke- ja turismivõimalusi, milleks on vajalik ligipääsude loomine veekogude kallastadele ning sobivate kohtade korrastamine ja avamine avalikuks kasutuseks. Samuti on üldplaneeringus välja toodud, et suuremat potentsiaali omavad eelkõige veekogude äärsed puhkealad. Üldplaneeringus on sätestatud, et puhkealad muutuvad mh aktiivsemalt kasutatavateks kui on loodud piisav hulk atraksioone ja tegevusvõimalusi. Antud detailplaneeringu eesmärgiks on tagada puhke- ja majutusvõimalused Pärnu jõe kaldal ning planeeritud on ka spordiväljaku rajamine, mis loob piirkonda uusi tegevusvõimalusi. Vändra valla üldplaneeringus on Suurejõe määratletud kui tiheasustusala. Üldplaneeringu kaardil on eraldi piiritletud tiheasustusala Suurejõe külas. Jooniselt 1.4 on näha, et DP ala on arvestatud Suurejõe küla tiheasustusalast välja.

Joonis 1.4 Tiheasustusal Suurejõe külas (allikas: Vändra Vallavalitsus, 2016)

Joonisel 1.5 on väljavõte Vändra valla üldplaneeringu kaardist. Planeeringu alasse jäävad Traakonimaa ja Sauna kinnistud on üldplaneeringu kohaselt määratletud kui kaubandus-, teenindus- ja büroohoonemaa, mille all on mõeldud mh ka majutushoonetemaa. Üldplaneeringus on sätestatud antud alale ehitamise põhimõtted, mh peavad ehitised sobima ümbruskonna arhitektuuriga ning parkimine tuleb lahendada krundi piires vastavalt parkimismõistele. Saunataguse kinnistu on määratletud üldplaneeringu kohaselt kui metsamajandusmaa. Saunataguse kinnistu sihtotstarbeks on ette nähtud maatulundusmaa (rohumaa 0,3 ha ja metsamaa 0,4 ha, mh on metsamaale väljastatud metsateatis 12.09.2013 sanitaarraiale). Detailplaneeringuga nähakse ette praeguse Saunataguse kinnistule olemasolevale maatulundusmaa sihtotstarbele lisaks kuni 40% ärimaa sihtotstarbe andmine. Detailplaneering on kooskõlas Vändra valla kehtiva üldplaneeringuga kui katastriüksuse esimese sihtotstarbe järgi määratud ala krundil moodustab vähemalt 60% üldplaneeringus toodud juhtfunktsioonist. Kuivõrd planeeritakse Saunataguse kinnistule kuni 40% ärimaa sihtotstarbe määramine, siis vähemalt 60% kinnistust jääb esialgse maatulundusmaa sihtotstarbega.

Joonis 1.5 Detailplaneeringu ala maakasutus Vändra valla üldplaneeringu kohaselt (allikas: Vändra Vallavalitsus, 2010).

Detailplaneeringuala jääb Pärnumaa maakonna teemaplaneeringu „Asutust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ kohaselt väärtusliku maastiku koosseisu. Tegemist on Viitra-Suurejõe-Kurgja jõemaastikuga. Tegemist on Pärnu jõe keskjooksul asuva maastikuga, mis võimaldab liikuda Pärnu jõel ja selle mõlemal kaldal kulgevatel vanadel teedel. Samuti avanevad ilusad vaated jõemaastikule paljudelt jõe ehitatud sildadelt. Nimetatud teelõigud Pärnu jõe kaldal omavad turismiteede valikul suurt potentsiaali. Üldplaneeringus on välja toodud ka väärtusliku maastiku hooldussoovitused. Näiteks tuleks veekogude kaldaribad jätta looduslähedasse seisundisse. Samuti tuleks puhkuseks vajalikke tegevusi kavandada asulalähedastel looduslikel või poollooduslikel aladel, kus mh oleks seos ka veekoguga.

Detailplaneeringu alal levivad gleistunud lammimullad, mis paiknevad eelkõige jõesärgi vahetus läheduses, kus on tegemist lühiajaliste üleujutustega. Ülejäänud piirkonnas levivad gleistunud nõrgalt leetunud mullad. DP piirkonnas Pärnu jõe äärsetel aladel tekib suurvee ajal üleujutuseoht. Pärnu jõgi pole nimetatud Keskkonnaministri 28.05.2004. a määruses nr 58 „Suurte üleujutusosaladega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri määramise kord“.

Eesti Geoloogiakeskus OÜ põhjavee kaitstuse kaardi kohaselt kuulub DP ala keskmiselt kaitstud põhjaveega alade hulka. Vändra valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengukava kohaselt varustab Suurejõe küla kaks puurkaevu. Suurejõe külas on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga hõlmatud ainult põhjapool Pärnu jõe paiknevad elamud. Suurejõe külas puhastatakse reovesi BIO-50 tüüpi puhastis ja heitvesi juhitakse Mustaru oja, mis suubub ca 380 m pärast Pärnu jõkke. Detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste käigus on planeeritud lahendada ühisveevärk ja -kanalisatsioon Suurejõe küla süsteemi kaudu.

Pärnu jõgi kuulub Lääne-Eesti vesikonda, Pärnu alamvesikonda. Pärnu jõgi kuulub keskkonnaministri 09.10.2002 nr 58 „Lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekiri ning nende veekogude vee kvaliteedi- ja seirenõuded ning lõheliste ja

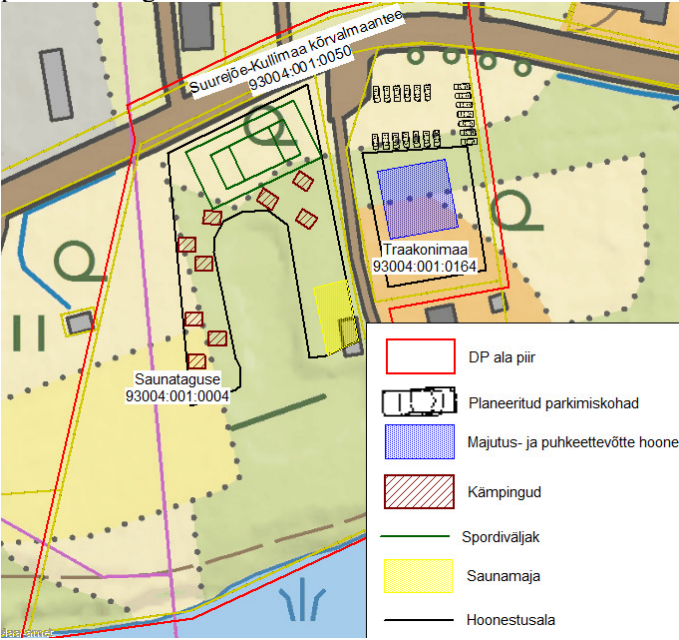
karpkalalaste riikliku keskkonnaseire jaamad“ nimekirja ning 15.06.2004. a määruse nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ nimekirja lõigus Pärnu jõgi Tarbja veehoidla paisust suubumiseni Pärnu lahte, antud lõiku jääb ka DP ala.

Lääne-Eesti veemajanduskava (2016) kohaselt on Pärnu jõgi jagatud neljaks veekogumiks: Pärnu jõgi Vodja jõeni (Pärnu_1), Pärnu jõgi Vodja suudmest kuni Kärü jõe suudmeni (Pärnu_2), Kärü jõest kuni Sindi paisuni (Pärnu_3) ja Sindi paisust kuni suudmeni (Pärnu_4). Veemajanduskava andmetel oli kogu jõe seisundiklassi eesmärgiks 2015. a „hea“, mis saavutati ainult veekogumi lõigus Pärnu_2 ning teistes lõikudes jäi eesmärk saavutamata. Detailplaneeringu ala jääb Pärnu jõe kaldale lõigus Kärü jõest kuni Sindi paisuni ehk veekogum Pärnu_3. Antud lõigus takistab seisundi „hea“ saavutamist erinevad reoveepuhastid ja tõkestusrajatised. Veemajanduskava lisas 1 on välja toodud, et Suurejõe külast Pärnu jõkke jõudev heitvesi ei vasta vee erikasutusloa nõuetele BHT, heljumi, üldfosfori ja KHT osas. Seega on vajalik viia Pärnu jõkke jõudev heitvesi vastavusse seatud nõuetega. Heitvee nõuetele vastavusse viimine peaks toimuma perioodil 2016-2021.

2 Mõjurid ehk kavandatava täpsustamine

Peatüki koostamisel on mh arvestatud juhendmaterjalides ning avalikult ja erialaliselt kasutatavates andmebaasides (nt EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem - Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur (aprill, 2016); Maa-ameti kaardirakendus) sisalduvat teavet. Kogutud teave, mh mõjurite kohta, on esitatud tabelis 2.1.

Tabel 2.1. Strateegiline ja soovitatav planeerimisdokument, seosed erinevate teguritega (alus: Maves AS, 2010; arvestades ka KeHJS ajakohastamist).

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
1. Ressursid	1.1. Maa	x	Kavandatav tegevus toob kaasa mõningaid maakasutuse (mets, rohumaa jne) juhtfunktsioonide muutusi. Traakonimaa kinnistule (joonis 2.1) planeeritakse majutus- ja puhkeettevõtte hoone (joonis 2.1) ning vajalike parkimiskohtade rajamist. Põhikaardi kohaselt planeeritakse hoonet õue- ja metsamaale ning parkimiskohti peamiselt lagedale alale. Joonis 2.1 Planeeritavate hoonete ja rajatiste asukohad põhi-kaardil (allikas: Maa-amet, 2015 ja OÜ Visioonprojekt, 2015).

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
			Saunataguse kinnistule (joonis 2.1) planeeritakse saunamaja ning kuni 10 teisaldatava kämpingu rajamine. Põhikaardi kohaselt on tegemist metsamaaga ning kinnistul asub ka olemasolev kuur. Kämpingud rajatakse olemasoleva tiigi äärde (nähtav ortofotol) ning toimub ainult vajalike puude raie, kuivõrd tiigi ümber on enamasti haljasala, siis eeldatavasti on raie minimaalne. Detailplaneeringu seletuskirjas on ettenähtud olemasoleva kõrghaljastuse maksimaalne säilitamine. Lisaks on Saunataguse kinnistule planeeritud spordiväljak, mis jääb põhikaardi kohaselt lagedale alale. Planeeritava ala pindala on ligikaudu 1,7 ha. Planeeringuala piirneb ida poolt Tammitsa kinnistu (93004:001:0163; Maatulundusmaa 100%), lääne poolt Aida kinnistu (93004:001:0127; tootmismaa 100%) ja Kunderi kinnistu (93004:001:0132; maatulundusmaa 100%) ning lõuna poolt Pärnu jõega. Seoses puhke ja majutusrajatiste rajamisega võetakse piirkond aktiivsesse kasutusse. Samuti korrastatakse kallasrada ning see muutub avalikkusele paremini kasutatavaks. Detailplaneeringu realiseerumiseks on vajalik vähendada ehituskeeluvööndit, kuna tulenevalt Looduskaitseadusest ulatub ehituskeeluvöönd DP alal metsamaal piiranguvööndi piirini, st on metsamaal 100 m ehk kavandatavad ehitised jäävad ehituskeeluvööndisse.
1.2. Vesi	x		Planeeritakse majutus- ja puhkeettevõtte hoonet, teisaldatavaid kämpinguid ja saunamaja. Veevarustus lahendatakse Suurejõe küla ühisveevärgisüsteemi kaudu. Vett võetakse suurkaevust PRK0006647, millest toimub ka hetkel veevõtt. Kanalisatsioon on kavas kõikide kinnistute (Saunataguse, Sauna ja Traakonimaa) puhul lahendada Suurejõe küla ühiskanaliseerimise kaudu. Hetkel juhitakse Sauna kinnistult olmereovesi Saunataguse kinnistul olevasse imbväljakule (vt ka joonis 1.2). Kuivõrd antud imbväljak asub Pärnu jõe küllaltki lähedal ning tegemist on Maa-ameti mullakaardi kohaselt lammimuldadega alaga, siis kavandatava tegevuse käigus antud imbväljak likvideeritakse ning ka Sauna kinnistu reovesi juhitakse Suurejõe küla ühiskanaliseerimisele. Vastavalt ptk 1.1 esitatud teabele puhastatakse Suurejõe küla reovesi Suurejõe reoveepuhastusjaamas, kus heitvesi juhitakse Mustaru oja, mis suubub Pärnu jõkke. Võrreldes olemasoleva olukorraga suureneb mõnevõrra veekasutus ja reoveeteke. Suurejõe reoveekogumisala reostuskoormus on hetkel 135 ie. Puhkekompleksi kasutusele võttu tõttu suureneb puhastamist vajava reovee hulk Suurejõe reoveepuhastusjaamas. Maksimaalselt saab puhkekompleksis päevasel ajal viibida arvestuslikult 150 inimest ning ööbida 110 inimest. Suurejõe reoveepuhasti on mõeldud töötama reostuskoormusega 190-400 ie. Seega suudab puhasti täiendava reostuskoormuse vastu võtta ning nõuete kohaselt puhastada. Sademevesi pole Suurejõe külas kanaliseeritud ning sademevesi immutatakse peamiselt pinnasesse. DP raames planeeritakse vajalikke parkimiskohti ning spordiväljakut, mis eeldatavasti kaetakse dreniiva katendiga ning sadevesi imbub pinnasesse. Kui parkimiskohtade katendiks tuleb kõvakatend, siis peaks parkla olema rajatud nii, et sadevesi valguks pinnasesse. Juhul, kui parklaalalt on kavas sademevee Pärnu jõkke juhtimine, siis on vajalik

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)		Jah	Ei	Märkus
				paigaldada sademevee puhastamiseks kas õli-mudapüüdur või kasutada muud alternatiivset sademevee puhastuslahendust, mis vähendaks sademevette sattuda võivate heljuvainete ja naftasaaduste sisaldust enne suublasse juhtimist. Hoonetest juhitakse sadevesi kalletega eemale ning immutatakse pinnasesse.
	1.3. Muud looduslikud		x	Looduslike kalavarude, metsa või ulukite senises kasutuses olulist kasutusmuutust tegevus ei põhjusta.
	1.4. Muud	x		Detailplaneeringuga kavandatava realiseerimiseks kulub ehitusmaterjale ning energiat (sh kütus, mh ehitusmaterjalide kohaleveoks ja lammutusjäätmete äraveoks) ja haljastuse rajamiseks haljastusega seotud materjale (sh ilupuude, põõsaste istikud, muru jms). Ehitusmaterjalid jms vajalik transporditakse kohale ning tekkivad jäätmed antakse üle jäätmekäitlejale ja transporditakse ära (kehtiva korra kohaselt). Ligipääs toimub Suurejõe-Kullimaa kõrvalmaantee kaudu. Hilisemaks halduseks (sh haljasalade hooldamiseks) kulub peamiselt elektrienergiat ja vett. Samas ei ole ehitustegevus ja hooldusevajadus nii ulatuslikud, et sellega kaasneks ebasoodsat keskkonnamõju.
2. Ruum ja otstarve	2.1. Maastik	x		DP ala asub Pärnumaa teemaplaneeringu „Asutust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ kohaselt väärtuslikul maastikul. Maastikupilti antud DP mõnevõrra mõjutab, kuna planeeritakse hoonete rajamist ning hetkel on tegemist suures osas haljasalaga. Kavandatud hoonete ja rajatiste rajamisel tuleb eemaldada minimaalselt puittaimestik. DP seletuskirja kohaselt tuleb maksimaalselt säilitada olemasolev kõrghaljastust. DP kavandatav on mõeldud puhke eesmärgiks ning planeeringualalt avanevad visuaalselt nauditavad vaated Pärnu jõe, mis annavad lisaväärtuse rajatavale puhkekohale.
	2.2. Hajumistingimus		x	Ei mõjuta ega tekita hajumistingimuste muutusi, kuna ei rajata kõrgeid objekte. DP seletuskirja kohaselt on lubatud korruselisus 2 ning väikeses mahus (kuni 25% ehitusalusest pindalast) 3 korrust. Samuti peavad hooned moodustama harmoonilise terviku ning hoonete arhitektuurne esikiis tuleb kooskõlastada Vändra vallaga.
	2.3. Hüdroloogilised tingimused		x	Kavandatava tegevuse käigus ei planeerita maaparandust (kuivendamist, niisutamist) ega veekogude veerežiimi muutusi.
	2.4. Liiklus	x		Planeeritava alaga külgneva Suurejõe-Kullimaa tee aasta keskmine ööpäevane liiklussagedus on keskmiselt 38 autot ööpäevas. Mõningased muutused liikluses võivad kaasneda, tulenevalt puhkeala kasutamisega. Planeeritakse puhkeala, mis võimaldab maksimaalselt vastu võtta kogu kompleksis päevasel ajal arvestuslikult 150 inimest ning ööbijaid 110 inimest. Seega tõuseb ala külastatavus, mille käigus võib mõnevõrra suureneda ka liikluskoormus.
3. Hädaolukordade esinemine	3.1. Õnnetuste tõenäosus	x		DP-ga kavandatu väljaehitamisega ei kaasne ohtlike ainete transporti ega hoiustamist, mahus, mis tekitaks ohu olukordi. Kavandatav puhkekompleks ei lisa täiendavaid ohtusid (ohtlikud ained ja nende hoiustamine) tavapärasesse keskkonda.
	3.2. Tõrgete		x	DP elluviimine ei muuda elektri-, vee- ja sidevarustuse, vedelkütusega varustatuse, lennuväljade, sadamate, põhi-

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
	tõenäosus		ja tugimaanteede, telefonivõrgu ning päästetööde toimekindlust.
4. Heited	4.1. Müra ja vibratsioon	x	Planeeringuala asub Suurejõe-Kullimaa kõrvalmaantee ääres ning ca 100 m kaugusel Mudiste-Suure-Jaani-Vändra tugimaanteest. Maanteeamet on teavitanud maanteeliiklusest põhjustatud häiringutest. Arvestades olemasolevat olukorda ja kavandatut võivad alal levida mõnevõrra kõrgemad müra- ja vibratsioonitasemed. Maanteemüra osas kehtivad sotsiaalministri 04.03.2002. a määrusega nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ kehtestatud liiklusrünnak piiratasemed. Hetkeseisuga on DP ala naabrusesse jääva tugimaantee nr 57 (Mudiste-Suure-Jaani-Vändra ööpäeva keskmiseks liikluskasutuseks 1090 sõidukit (sh 90% sõidua autod ja pakiautod), lubatud piirkiirus 50 km/h. Kõrvalmaantee ööpäeva keskmine liikluskasutus on 38 sõidukit, lubatud piirkiirus 50 km/h. DP ala ümbritsev piirkond jääb II kategoorias (laste- ja õppeasutused, tervishoiu- ja hoolekandeadasutused, elamualad, puhkealad ja pargid linnades ning asulates), kus müra piirtase on päeval ajal 60 dB ja öösel 55 dB. Kui analoogia võrrelda töös „Pärnumaal Halinga vallas Pärnu-Jaagupi alevis paiknevale Kergu mnt 4 ja 4a kinnistute detailplaneeringu alale jõudva liiklusrünnak modelleerimine ning vibratsiooni ja õhusaaste hinnang“ teostatud müra modelleerimise tulemusi Pärnu-Jaagupi-Kergu maanteelt (nr 19202), mille keskmine liikluskasutus oli antud lõigus 947 autot (seejuures oli raskeliikluse osakaal 8%. Lubatud piirkiirus on 50 km/h, tee laius 7 m ning teekatteks mustkate), siis ületas päeval ajal liiklusrünnak piirtaset 60 dB ca 5-6 m kaugusel teest. Olemasolevas asukohas on liikluskasutus küll mõnevõrra suurem, aga DP ala asub tugimaanteest ca 100 m kaugusel. Samuti takistab tugimaantee poolt tekitatud müra levikut maantee ja DP ala vahele jääv park. Arvestades eeltoodut ei ole tugimaanteest tuleneva liiklusrünnak osas piirkonnas ebasoodsat mõju ette näha.
	4.2. Õhusaaste	x	Koormuste kasvu, mis mõjutaks paikkonna õhusaastet ette näha ei ole.
	4.3. Nõrgvesi	x	Kavandatava tegevusega ei kaasne nõrgvee teket.
	4.4. Tahked jäätmed	x	Vändra vald kuulub korraldatud jäätmeveo piirkonda. Ehitustegevuse käigus ja hiljem piirkonna kasutusajal tekkivate jäätmete kogumine ja ära vedu toimub vastavalt kehtivale korrale, sh vastavat õigust omavate isikute poolt olemasoleva ja avaliku teedevõrgu kaudu.
	5.1. Mõjurid	x	Arvestades DP-ga kavandatavat, siis ei muutu piirkonna valgustingimused (varjutus või peegeldamine) määral, mis halvendaks seniseid ja tulevase maakasutustingimusi ning -võimalusi.
5. Muud	5.2. Väärtused	x	DP ala asub Pärnu jõe ääres. Pärnu jõgi antud lõigus on Pärnu jõe hoiuala, mis kuulub ka Natura 2000 võrgustikku – Pärnu jõe loodusala (EE0040345). Kavandatava DP võimalikku mõju Pärnu jõe loodusale käsitleb ptk 5.1, kus on läbi viidud Natura ala eelhindamine. Tulenevalt ptk 5.1 tulemustest ei saa tõenäoliselt pidada Pärnu jõe loodusala mõjutamist. Pärnu jõe hoiuala (joonis 2.2) kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi - jõgede ja ojade (3260) kaitse ning II lisas nimetatud liikide - hingu (<i>Cobitis taenia</i>), võldase (<i>Cottus gobio</i>),

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
			jõesilmu (<i>Lampetra fluviatilis</i>), lõhe (<i>Salmo salar</i>) ja paksukojalise jõekarbi (<i>Unio crassus</i>) elupaikade kaitse. Pärnu jõe piirkond on EELISE andmetel leiukohaks ka II kaitsekategooriasse kuuluvatele nahkhiirtele (joonis 2.2): põhja-nahkhiir (<i>Eptesicus nilssonii</i>), veelendlane (<i>Myotis daubentonii</i>), suurvidevlane (<i>Nyctalus noctula</i>), tiigilendlane (<i>Myotis dasycneme</i>), pargi-nahkhiir (<i>Pipistrellus nathusii</i>) ja hõbe-nahkhiir (<i>Vespertilio murinus</i>). Tegemist on eelduslikult Pärnu jõe kaldaala näol nahkhiirte toitumisalaga ja alal ei ole nahkhiirtele sobivaid talvituspaiku ega suviseid varjupaiku. DP alast teisel pool Pärnu jõge asub muinsuskaitsealune Suurejõe vesiveski hoone (reg nr 16888), mille kaitseks on moodustatud ka kinnismälestise kaitsevöönd (joonis 2.2). DP alast jääb vesiveski kaitsevöönd 24 m kaugusele. Teisi muinsuskaitse aluseid objekte DP piirkonnas ei ole. DP piirneval kinnistul (Tammiotsa) asub pärandkultuuri objekt Mustaru mõisapark ning mõisa peahoone. EELISE andmetele on objektist või tema esialgsest funktsionaalsusest säilinud 20-50%. Vändra üldplaneeringus on väärtusliku üksikobjektiks ka Suurejõe lehise allee, mis asub Tammiotsa kinnistul (joonis 2.2). Üldplaneeringu kohaselt on kohaliku kaitsealuste üksikobjektide kaitsevööndiks 10 meetrit ning objektidel ja nende ümbruses on lubatud uuendusraie.

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
			Joonis 2.2 Looduskaitsetised objektid DP ala piirkonnas (allikas: Maa-amet, 2016 ja Vändra üldplaneering, 2010).

3 Vastavus õigusaktidele

Teadaolevat vastavustemaatikat põhilistele (loetelu ei ole lõplik) õigusaktidele kirjeldab tabel 3.1.

Tabel 3.1. Teadaolev vastavustemaatika põhilistele (loetelu ei ole lõplik) õigusaktidele. Alus: Maves AS, 2010 ning www.riigiteataja.ee, 2016 ja <http://www.vandravald.ee/>, 2016.

Rida	Akt	Kirjeldus	Vastu- olu	Toetav	Selgitus
1	Planeerimisseadus (kehtis kuni 30.06.2015)	Reguleerib riigi, kohalike omavalitsuste ja teiste isikute vahelisi suhteid planeeringute koostamisel.	Ei	Jah	nt DP protsessi korraldus sh kooskõlastustoimingud).
2	Keskkonnaseadustiku üldosa seadus	Eesmärk tagada keskkonnahäiringute vähendamine, et kaitsta keskkonda, inimese tervist, heaolu ja vara ning kultuuripärandit; säästva arengu edendamine, et kindlustada tervise- ja heaoluvajadustele vastav keskkond ka tulevastele põlvetele; loodusliku mitmekesisuse säilimine ja kaitse; keskkonna hea seisund; keskkonnale kahju tekitamise vältimine ja keskkonnale tekitatud kahju heastamine.	Ei	Jah	nt lähtudes planeeritavate tegevuste mahust.
3	KeHJS (kehtiv alates 01.07.2015)	Sätetab muuhulgas keskkonnamõju strateegilise hindamise õiguslikud alused ja korra eesmärgiga vältida keskkonna kahjustamist.	Ei	Jah	nt käesoleva eelhinnangu koostamine.
4	Maakatastriseadus	Sätetab maakatastri pidamise alused, eesmärgi, katastriüksuste registreerimise korra, katastriandmete koosseisu ja nende töötlemise ning katastri finantseerimise korra.	Ei	Jah	nt katastriüksuste sihtotstarvete määramisel.
5	Ehitusseadustik	Sätetab nõuded ehitistele, ehitusmaterjalidele ja -toodetele ning ehitusprojektidele ja ehitiste mõõdistusprojektidele, samuti ehitiste projekteerimise, ehitamise ja kasutamise ning ehitiste arvestuse alused ja korra.	Ei	Jah	nt rajatiste ja hoonete ehitamisel.
6	Vändra valla ehitusmäärus	Vändra valla ehitusmääruses määratakse mh Vändra valla hoonestusalade planeerimise ning ehitamise põhimõtted ja nõuded, ehitiste arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused, projekteerimistingimuste avalikustamise kord.	Ei	Jah	nt planeeringute koostamisel, rajatiste ja hoonete ehitamisel.
7	Hädaolukorra seadus	Sätetab kriisireguleerimise, sh hädaolukorraks valmistumise ja lahendamise ning elutähtsate teenuste toimepidevuse tagamise	Ei	Ei	puudub otsene seos analüüsitava (vt ka ptk 1 ja

Rida	Akt	Kirjeldus	Vastu- olu	Toetav	Selgitus
		alused.			2).
8	Jäätmeseadus	Sätetab jäätmehoolduse korralduse, nõuded jäätmete tekke ning neist tuleneda võiva tervise- ja keskkonnaohu vältimise nõuded, sh meetmed loodusvarade kasutamise tõhususe suurendamiseks.	Ei	Jah	nt ptk 2, tabel 2.1 rida 4.4 seonduva korraldamisel (sh ehitusajal ja kasutamisetapis).
9	Kiirguseseadus	Sätetab põhilised ohutusnõuded inimese ja keskkonna kaitsmiseks ioniseeriva kiirguse kahjustava mõju eest ning isikute õigused, kohustused ja vastutuse ioniseeriva kiirguse kasutamisel.	Ei	Ei	puudub otsene seos analüüsitavaga (vt ka ptk 1 ja 2).
10	Looduskaitseeseadus	Eesmärk on: 1) looduse kaitsmine selle mitmekesisuse säilitamise, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku liikide soodsa seisundi tagamisega; 2) kultuurilooliselt ja esteetiliselt väärtusliku looduskeskkonna või selle elementide säilitamine; 3) loodusvarade kasutamise säästlikkusele kaasaaitamine.	Ei	Jah	nt planeeritav ala kattub osaliselt hoiualaga ja Natura loodusala, millega on arvestatud (vt ka ptk 5.1). DP realiseerumiseks on vajalik vähendada ehituskeeluvööndit, mida on täpsemalt analüüsitud ptk 5.2.
11	Metsaseadus	Reguleerib metsanduse suunamist, metsa korraldamist ja majandamist ning keskkonnale tekitatud kahju hüvitamist ja sätestab vastutuse käesoleva seaduse rikkumise eest.	Ei	Ei	Saunataguse kinnistul on 0,4 ha metsamaad, millele on väljastatud metsateatis sanitaarraiele.
12	Muinsuskaitseeseadus	Reguleerib riigi- ja kohaliku omavalitsuse organite ning mälestiste omanike ja valdajate õigusi ja kohustusi kultuurimälestiste ja muinsuskaitsealade kaitse korraldamisel, samuti mälestiste ning muinsuskaitsealade säilimise tagamisel.	Ei	Ei	puudub otsene seos analüüsitavaga, lähim muinsuskaitse alune objekt asub teisel pool Pärnu jõge (vt ka ptk 1 ja 2).
13	Veeseadus	Ülesanne on sise- ja piiriveekogude ning põhjavee puhtuse ja veekogudes ökoloogilise tasakaalu tagamine.	Ei	Jah	nt ptk 2, tabel 2.1 reaga 1.2 seonduvalt.
14	Välisõhu kaitse seadus	Põhieesmärk on välisõhu kvaliteedi säilitamine piirkondades, kus see on hea, ja välisõhu kvaliteedi parandamine piirkondades, kus see ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.	Ei	Jah	puudub otsene seos analüüsitavaga (vt ptk 2, tabel 2.1 rida 4.2).
15	Määrus – Müras normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ...	Kehtestab müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja nende hoonete välisterritooriumil ning mürataseme mõõtmise meetodid.	Ei	Jah	nt ptk 2, tabel 2.1 reaga 4.1 seonduvalt.

Rida	Akt	Kirjeldus	Vastu- olu	Toetav	Selgitus
16	Keskkonnaministri määrus – mootorsõiduki heitgaasis sisalduvate saasteainete heitkoguste ...	Sätestab mootorsõiduki heitgaasis sisalduvate saasteainete heitkoguste, suitsususe ja mürataseme piirväärtused.	Ei	Jah	kaudne seos, arvestades võimaliku hilisema ehitustegevuse ja ala kasutamisega (mootorsõidukite osas).
17	Säästva arengu seadus	Sätestab säästva arengu rahvusliku strateegia alused.	Ei	Jah	nt tegevuste asjakohasel planeerimisel ja haldusel.
18	Määrus - Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu	Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigaks olevate veekogude või veekogu lõikude nimistu, millel keelatud paisude rajamine ja paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, ning veekogu loodusliku sängi ja hüdroloogilise režiimi muutmine.	Ei	Ei	Pärnu jõgi kuulub antud elupaikade nimistusse ja DP ala asub Pärnu jõe ääres (vt ka ptk 1 ja 2).
19	Määrus - Lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekiri ning ...	Määruse eesmärgiks on sätestada lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavad veekogud, sh vee kvaliteedinõuded.	Ei	Jah	Pärnu jõgi kuulub antud elupaikade nimistusse ja DP ala asub Pärnu jõe ääres (vt ka ptk 1 ja 2).

4 Seotus teiste strateegiliste dokumentidega

Tabelis 4.1 on esitatud olulisimad ja kavandatava tegevusega (ptk 1) otseselt seostatavad ning kõrgemad strateegilised dokumendid.

Tabel 4.1. Olulisimad ja käesoleva tegevusega (ptk 1) otseselt seostatavad ja kõrgemad strateegilised dokumendid. Alus: Maves AS, 2010.

Dokument	Kirjeldus	Vastuolu	Toetav	Selgitus
Vändra valla üldplaneering (2010)	Kehtiv üldplaneering, kinnitatud 2010. aastal (http://www.vandravald.ee/uldplaneering). ÜP peamiseks eesmärgiks on ruumilise arengu põhimõtete fikseerimine ning erinevate maakasutuse juhtfunktsioonide ehitamis- ja kasutamistingimuste määramine. ÜP on aluseks DP koostamisele ja projekteerimistingimuste määramisele.	Ei	Jah	Vändra üldplaneeringus on välja toodud, et vajalik on arendada puhke- ja turismivõimalusi vallas. Samuti on üldplaneeringus välja toodud, et suuremat potentsiaali omavad eelkõige veekogude äärsed puhkealad. Üldplaneeringus on sätestatud, et puhkealade muutuvad mh aktiivsemalt kasutatavateks kui on loodud piisav hulk atraksioone ja tegevusvõimalusi. Detailplaneering täidab ÜP sätestatud eesmärgid, arendades puhke- ja turismivõimalusi vallas. ÜP-s on Saunataguse kinnistule määratud metsamajandusmaa otstarve ning DP soovitakse määrata 40% ulatuses ärimaa sihtotstarve Saunataguse kinnistule. Detailplaneering on kooskõlas Vändra valla kehtiva üldplaneeringuga kui katastriüksuse esimese sihtotstarbe järgi määratud ala krundil moodustab vähemalt 60% üldplaneeringus toodud juhtfunktsioonist. Kuivõrd planeeritakse Saunataguse kinnistule kuni 40% ärimaa sihtotstarbe määramine, siis vähemalt 60% kinnistust jääb esialgse maatulusmaas sihtotstarbega.
Vändra valla arengukava aastateks 2010–2025 (2010)	Arengukava on leitav siit http://www.vandravald.ee/arengukava5 Arengukava eesmärk: Fikseerib peamised valla arengusuunad ja prioriteedid. Arengukava on aluseks valla eelarve koostamisele, investeringute kavandamisele ja laenude võtmisele. Seega on arengukava peamine alus kohaliku omavalitsuse töö korraldamisel.	Ei	Jah	Arengukava üheks strateegiliseks eesmärgiks on arendada Vändra vallas turismindust. Eesmärgiks on seatud, et turismiettevõtluse võrk kataks kogu Vändra valla territooriumi.
Pärnumaa maakonna	Teemaplaneering määrab asustust ja maakasutust	Ei	Jah	Teemaplaneeringu kohaselt jääb DP ala väärtusliku

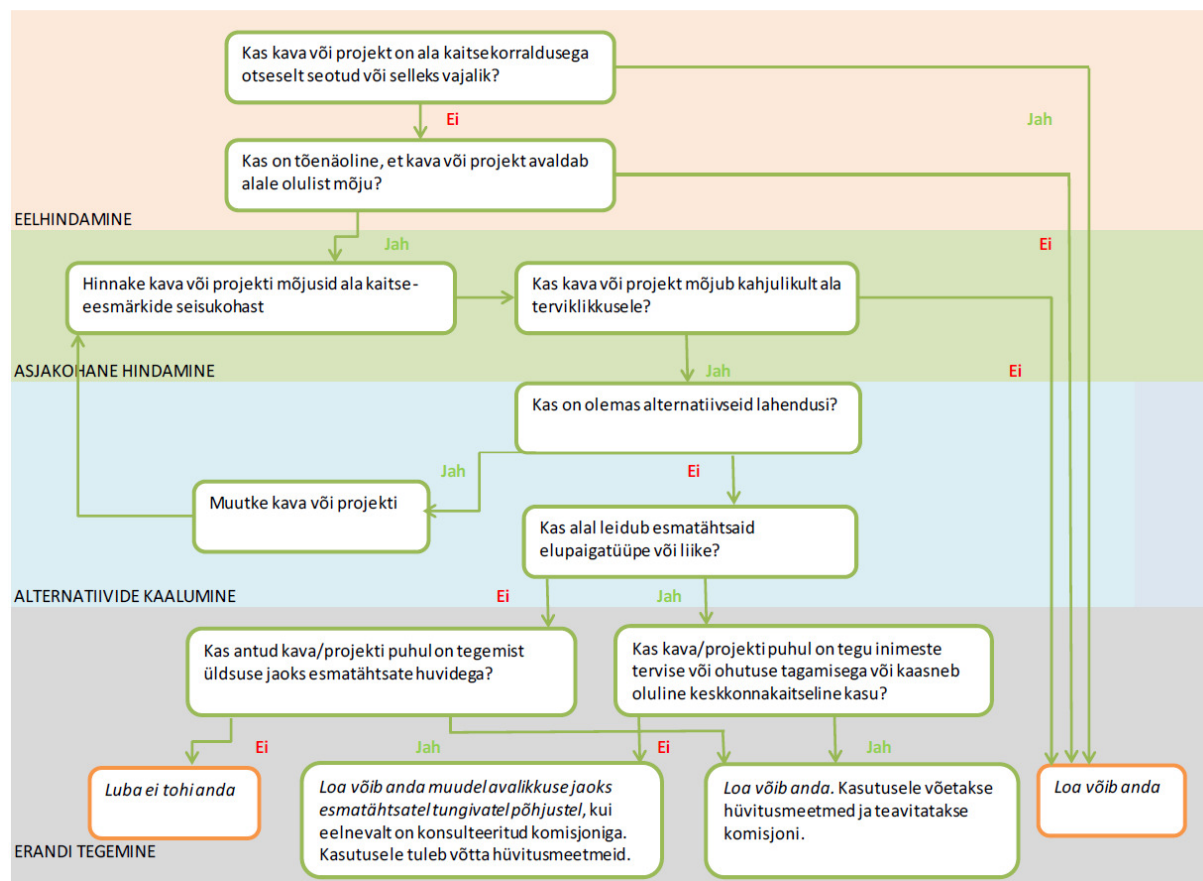
Dokument	Kirjeldus	Vastuolu	Toetav	Selgitus
teemaplaneering „Asutust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused	suunavad keskkonnatingimused ning loob eeldused keskkonnakaitseks põhjendatuma ruumistruktuuri kujunemiseks ja säästvaks arenguks Pärnumaal. (http://parnu.maavalitsus.ee/et/asustust-ja- maakasutust-suunavad-keskkonnatingimused).			maastiku piirkonda. Tegemist on Vihtra-Suurejõe- Kurgja jõemaastikuga ning on sätestatud ka antud piirkonna hooldamissoovitused.

5 Tegevusega eeldatavalt kaasnev mõju

5.1 Natura eelhindamine

Natura 2000 teemade analüüsil on lähtutud Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühingu MTÜ poolt 2013. a koostatud juhenddokumendist *Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis* (2013). Samuti on järgitud dokumenti „Pärnu jõe loodusala kaitsekorralduskava 2015-2024“ (2015).

Natura hindamise protsessi põhimõtteline skeem on toodud joonisel 5.1.

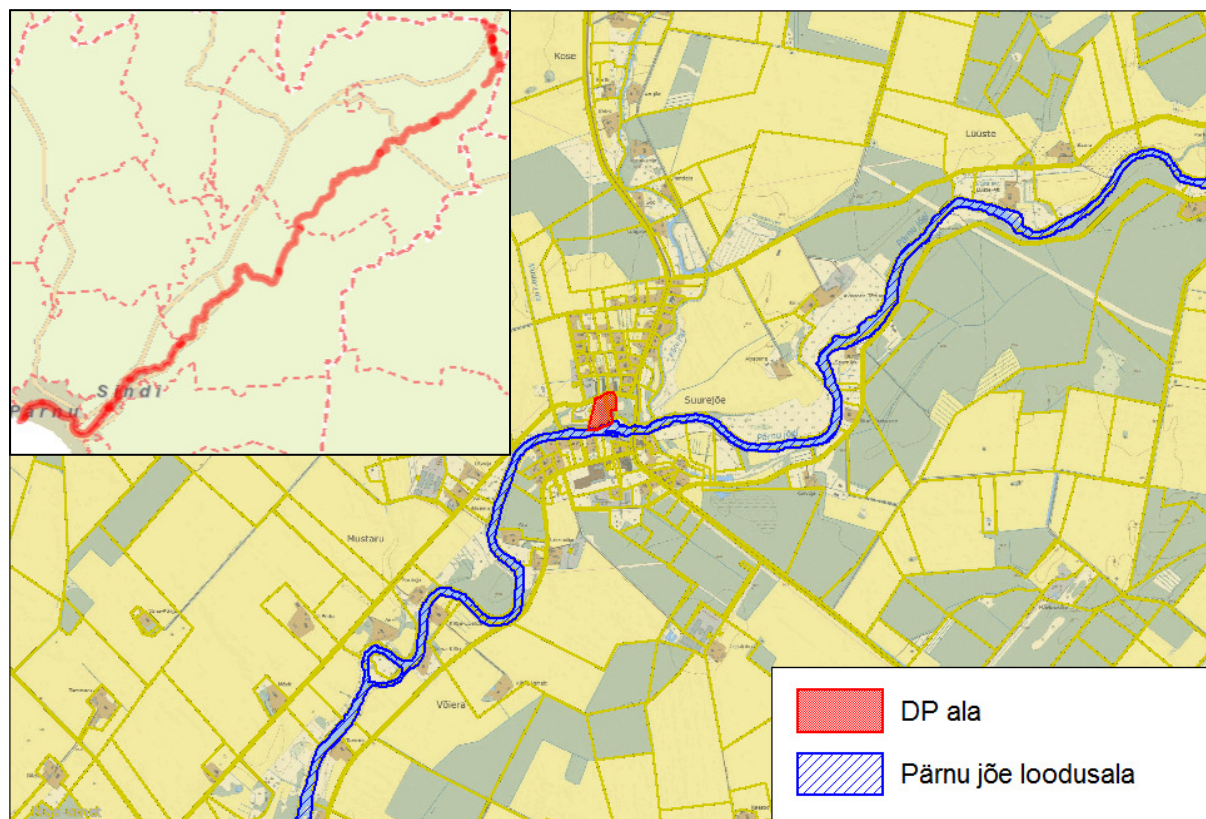
Joonis 5.1. Natura 2000 alasid mõjutavate kavade või projektide kaalumise skeem (allikas: Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühingu MTÜ, 2013).

5.1.1 Informatsioon kavandatava tegevuse kohta ja Natura 2000 alad, mida võidakse mõjutada

Kavandatav tegevus – DP ala asub Pärnu maakonnas, Vändra vallas Suurejõe külas Traakonimaa, Saunataguse ja Sauna maaüksustel. DP eesmärgiks on rajada puhke- ja majutushooned. Puhkekompleks koosneks puhke- ja majutushoonest Traakonimaa maaüksusel ning saunamajast ja kämpingutest Saunataguse maaüksusel. Lisaks on planeeritud Saunataguse maaüksusele spordiväljak, mis talvel kaetakse kilega. Täpsem kirjeldus on toodud peatükkides 1 ja 2.

Natura alad, mida võidakse mõjutada – Pärnu jõe loodusala (EE0040345, RAH0000027; pindala 854,5 ha; joonis 5.2) on esitatud Natura 2000 võrgustiku nimekirja Vabariigi

Valitsuse 5. augusti 2004. a korraldusega nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 alade nimekiri“. Pärnu jõe loodusala kaitse-eesmärgiks on loodusdirektiivi I lisas nimetatud kaitstav elupaigatüüp jõed ja ojad (3260), lamminiidud (6450) ja puisniidud (*6530) ning II lisas nimetatud liikide, mille isendite elupaiku kaitstakse on hink (*Cobitis taenia*), võldas (*Cottus gobio*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*), lõhe (*Salmo salar*) ja paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*).

Joonis 5.2 Pärnu jõe loodusala (allikas: Maa-amet, 2015).

Kavandatava tegevuse mõjualale jääva kaitse eesmärgiks oleva elupaigatüübi kohta on andmed esitatud tabelis 5.1 ning liikide kohta tabelis 5.2.

Tabel 5.1. Andmed tegevuse mõjualale jääva Pärnu jõe loodusala kaitse eesmärkides nimetatud elupaigatüübi kohta.

Elupaigatüüp (kood)	Esindus- likkus ⁽¹⁾	Looduskaitseline seisund ⁽¹⁾	Üldine hinnang ⁽¹⁾	Kaugus ⁽²⁾
jõed ja ojad (3260)	Hea	Hästi säilinud	Kõrge väärtus	DP ala asub Pärnu jõe ääres.
lamminiidud (6450)	Hea	Hästi säilinud	Kõrge väärtus	Lähimad lamminiidud asuvad DP alast <i>ca</i> 5 km kaugusel.
puisniidud (*6530)	Väga hea	Väga hästi säilinud	Väga kõrge väärtus	Puisniidud asuvad Türi maastikukaitseala Pärnu jõe loodusala osal (DP alast <i>ca</i> 32 km kaugusel).

(1) Natura 2000 standardandmebaas, 2015.

(2) Pärnu jõe loodusala kaitsekorralduskava 2015-2024, 2015.

Tabel 5.2. Andmed tegevuse mõjualale jäävate Pärnu jõe loodusala kaitse eesmärkides nimetatud liikide kohta.

Liik	Väärtus ⁽¹⁾	Arvukus ⁽¹⁾	Elupaiga kaugus DP alast ⁽²⁾
Hink <i>Cobitis taenia</i>	Väärtuslik	Tavaline	Sobilik elupaik Pärnu jõgi suudmest kuni Reopalu jõe suudmeni. DP ala jääb antud lõiku.
Völdas <i>Cottus gobio</i>	Väärtuslik	Tavaline	Völdase elupaigaks saab lugeda kõiki Pärnu jõe loodusala jõealasi.
Jõesilm <i>Lampetra fluviatilis</i>	Väärtuslik	Tavaline	Esineb Pärnu jõe suudmest kuni Sindi paisuni. Asub DP alast ca 35 km kaugusel.
Lõhe <i>Salmo salar</i>	Väärtuslik	Haruldane	Pärnu jões ja ühtlasi Pärnu jõe looduslalal lõhele sobivaks ja kättesaadavaks kudemisalaks ning noorjarkude kasvualaks on vaid Sindi paisu alune kuni 900 m pikkune langulõik. Asub DP alast ca 35 km kaugusel.
Paksukojaline jõekarp <i>Unio crassus</i>	Üliväärtuslik	Tavaline	Pärnu jõgi Jändja paisust kuni Pärnu jõe suudmeni. Antud lõiku jääb ka DP ala. 2014. a uuringute kohaselt esines arvukamalt jõekarpe Suurejõelt veidi ülesvoolu.

(1) Natura 2000 standardandmebaas, 2015.

(2) Pärnu jõe loodusala kaitsekorralduskava, 2015.

Teistele piirkonnaga seotud kaitsealustele, kuid loodusala kaitse eesmärkides nimetamata liikidele kaasneva mõju eelhindang antakse käesoleva töö peatükis 5.2.

5.1.2 Projekti või kava seos ala kaitsekorraldusega ja kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura-alale

Kas projekt või kava on ala kaitsekorraldusega otseselt seotud või selleks vajalik?

DP-ga kavandatav tegevus ei ole otseselt seotud Pärnu jõe loodusala kaitsekorraldusega.

Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine - Dokumendist *Juhised loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 rakendamiseks Eestis* (Peterson, 2006) nähtub, et:

- ✓ Liigi soodne seisund - kui asurkonna arvukus näitab, et liik säilib kaugemas tulevikus oma looduslike elupaikade elujõulise koostisosana, kui liigi looduslik levila ei kahane ning liigi asurkondade pikaajaliseks säilimiseks on praegu ja tõenäoliselt ka edaspidi olemas piisavalt suur elupaik või paigad;
- ✓ Elupaiga soodne seisund - looduslik levila ja alad, mida elupaik oma leviala piires hõlmab, on muutumatu suurusega või laienemas ning selle pikaajaliseks püsimiseks vajalik eriomane struktuur ja funktsioonid toimivad ning tõenäoliselt toimuvad ka prognoosimisulatusse jäävas tulevikus ja elupaigale tüüpiliste liikide seisund on soodus;
- ✓ Ala terviklikkus - on osa ala kaitse-eesmärkide mõistest ehk ala kaitse-eesmärgid on saavutatud siis, kui ala on terviklik ja vastupidi. Terviklikkuse all mõeldakse eelkõige ala ökoloogiliste funktsioonide (liigisiseste ja vaheliste suhete, toiduahela, jt funktsioonide) toimimist viisil, mis tagab pikas perspektiivis liigi isendite piisava arvukuse neile sobivates elupaikades ning elupaigatüüpide normaalse suktsessiooni, vastupidamine välistele mõjudele ja jätkuva uuenemise ning taoline ala vajab minimaalset inimesepoolset abi väljastpoolt seda süsteemi;

- ✓ Kaitse-eesmärgid - määravad ära loodusdirektiivi lisa I elupaigatüübid ja lisa II liigid, kelle kaitseks ala on määratud.

Mõju kaitsekorralduslikult olulistele elupaigatüüpidele

Planeeritava puhkeala rajamine ei näe ette töid Pärnu jões, vaid Pärnu jõe äärsetel kinnistutel.

Vee- ja kanalisatsioonivarustus lahendatakse Suurejõe ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kaudu. Reovesi puhastatakse Suurejõe reoveepuhastusjaamas, mille suublaks on Mustaru oja, mis omakorda suubub Pärnu jõkke. Võrreldes olemasoleva olukorraga suureneb mõnevõrra veekasutus ja reoveeteke. Suurejõe reoveekogumisala reostuskoormus on hetkel 135 *ie*. Puhkekompleksi kasutusele võttu tõttu suureneb puhastamist vajava reoveehulk Suurejõe reoveepuhastusjaamas. Maksimaalselt saab puhkekompleksis päevasel ajal olla arvestuslikult 150 inimest ning ööbijaid 110 inimest. Suurejõe reoveepuhasti on mõeldud töötama reostuskoormusega 190-400 *ie*. Seega suudab puhasti täiendava reostuskoormuse vastu võtta ning reovee nõuetele kohaselt puhastada. Puhkekompleksiga seotud reoveeteke täiendavalt Pärnu jõge ei mõjuta. Elupaigatüübile jõed ja ojad ebasoodsat mõju ei kujuta. Eeldusel, et vajalike hoonete ja rajatiste ehitus teostatakse ehitus- ja keskkonnanõuetele vastavalt, mõju veekogu seisundile puudub.

Puhkekompleksi tarbeks planeeritakse ka parkimiskohti ning spordiväljakut. Eeldatavasti kasutatakse katendiks drenivat pinnakatendit ning seega imbub sademevesi pinnasesse. Kui parkimiskohtade katendiks tuleb kõvakatend, siis peaks parkla olema rajatud nii, et sadevesi valguks pinnasesse. Juhul, kui parklaalalt on kavas sademevee Pärnu jõkke juhtimine, siis on vajalik paigaldada sademevee puhastamiseks kas õli-mudapüüdur või kasutada muud alternatiivset sademevee puhastuslahendust, mis vähendaks sademevette sattuda võivate heljuvainete ja naftasaaduste sisaldust enne suublasse juhtimist. Sademeveed pole Suurejõe külas kanaliseeritud, kuna selleks puudub vajadus. Sademevesi immutatakse Suurejõe külas pinnasesse. Kavandatavatest hoonetest juhitakse sadevesi eemale ning immutatakse pinnasesse. Sademeveed elupaigatüübile jõed ja ojad ebasoodsat mõju ei kujuta.

Puhke- ja majutushoonete kasutamine ei avalda ebasoodsat mõju elupaigatüübi jõed ja ojad seisundile, arvestades seejuures ohutegureid. Samuti ei avalda kavandatav tegevus ebasoodsat mõju elupaigatüüpidele lammi- ja puisniidud, kuna DP ala asub lähimatest niitudest *ca* 5 km kaugusel.

Pärnu jõe looduslal kaitstavate elupaigatüüpidele avalduvate ohutegurite kaupa on mõju analüüsitud tabelis 5.3.

Tabel 5.3. Loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüp, mida Pärnu jõe loodusalal kaitstakse ja mida võidakse kavandatava tegevuse ellu viimisel mõjutada.

Elupaigatüübi nimetus (kood)	Võimalikud ohutegurid ⁽¹⁾	Võimalik mõju
Jõesed ja ojad (3260)	Sindi, Jändja ja Kurgja pais.	Planeeringuga ei kavandata uusi rändetõkkeid. Ebasoodsa mõju eeldus puudub.
	Paisuvarred, kunstlikud kivikuhjatiseid, rajatiste jäänukid ja ehitusjäätmel jõesängis.	Planeeringu raames kavandatavate tööde puhul käideldakse jäätmel vastavalt kehtivale korrale. Kavandatava tegevuse tulemusel ei teki jõkke kivikuhjatisi ning ehitusjäätmel kogumine ja äravedu toimub vastavalt kehtivale korrale, sh vastavat õigust omavate isikute poolt olemasoleva ja avaliku teedevõrgu kaudu. Samuti on tagatud järelevalve, et ehitusjäätmel ei satuks Pärnu jõkke (nt tuule tõttu). Ebasoodsa mõju eeldus puudub.
	Koprapaisud ja muud looduslikud voolutakistused.	Pärnu jõe loodusala piires koprapaisutusi ei esine. Kavandatav tegevus ei soodusta koprapaisude teket, ebasoodsa mõju eeldus puudub.
	Punkt- ja hajureostus Pärnu jõe valgjalal.	DP raames planeeritakse kinnistutel (Saunataguse, Traakonimaa ja Sauna) tekkiv reovesi suunata Suurejõe ühiskanalistsiooni. Suurejõe reovesi puhastatakse ning heitvee suublast on Mustaru oja, mis omakorda suubub Pärnu jõkke. Samuti likvideeritakse olemasolev imbväljak, kuhu varem juhiti Sauna kinnistu reovesi. Antud imbväljak asub ca 12 m kaugusel Pärnu jõest. Imbväljaku likvideerimisega kaob antud heitvee jõkke kandumise võimalus ning Sauna kinnistul tekkiv reovesi suunatakse Suurejõe reoveepuhastisse, kus puhastatakse reovesi. Täiendavaid punktreostusallikaid Pärnu jõkke ei lisandu. Ebasoodsa mõju eeldus puudub.
	Jõesängi ja kaldaid muutvad tegevused	Ei planeerita jõesängi ja kaldaid muutvaid tegevusi, ebasoodsa mõju eeldus puudub.
	Veeliiklus.	Ei ole ette näha veeliikluse suurenemist. Mõningal määral võib suureneda veeliiklus eelkõige nt aerupaatide ja kanuudega, kuna planeeritakse puhkekohta. Ebasoodsa mõju eeldus puudub.
	Õiguserikkumised.	Ei ole ette näha võimalikke õigusrikkumisi. Ehitustööd ning hilisem haldamine toimub vastavalt seadustele. Ebasoodsa mõju eeldus puudub.
Lamminiidud (6450) ja puisniidud (*6530)	Elupaikade seisundi ja kaitseväärtuse kohta värskete andmete puudumine. Niitude hooldamata jätmisel väärtuslike elupaikade seisundi halvenemine.	Asuvad DP alast kaugemal, ebasoodsa mõju eeldus puudub.

(1) Võimalikud ohutegurid, mis on loetletud kaitsekorralduskavas.

Kokkuvõtvalt ei ole DP ellu viimisel ette näha pikaajalist ebasoodsat mõju kaitsekorralduslikult olulistele elupaigatüüpidele. DP kavandatava puhkekompleksi reovesi suunatakse Suurejõe puhastisse ning antud puhasti suudab selle ka puhastada ja täiendavalt

Pärnu jõge ei mõjutata. Kavandatav tegevus ei näe ette töid Pärnu jões. Kavandatava peamine eesmärk on elavdada piirkonnas turismindust.

Mõju kaitsekorralduslikult olulistele liikidele

Kaitsekorralduslikult oluliste liikide säilimine on tagatud elupaigatüübi jõed ja ojad (3260) kaitse-eesmärgi täitmisega ning seega on ühised ka ohutegurid. Liikidele peamise elupaigatüübi jõed ja ojad (3260) mõjutamise eeldust pole. DP alaga piirnev Pärnu jõgi on üsna kiirevooluline ning madal. Sobilikumaks elupaigaks on paksukojalisele jõekarbile, keda on mh rohkelt leitud Suurejões veidi ülesvoolu. Liikidele avalduvate ohutegurite kaupa on mõju analüüsitud tabelis 5.4. Kokkuvõtvalt ei ole kavandatava tegevuse ellu viimisel ette näha ebasoodsa mõju esinemist kaitsekorralduslikult olulistele liikidele.

Tabel 5.4. Loodusdirektiivi I lisas nimetatud liigid, keda Pärnu jõe loodusalal kaitstakse ja keda võidakse kavandatava tegevuse ellu viimisel mõjutada.

Liik	Võimalikud ohutegurid⁽¹⁾	Võimalik mõju⁽¹⁾
Hink <i>Cobitis taenia</i>	Potentsiaalseks ohuks kogu vee-elustikule, sh hingule, on ebaseaduslik kalapüük elektriga, mürkainetega, lõhkelaengutega.	Hink ei kuulu püügikalade hulka. Kavandatava tegevuse käigus ei ole ette näha ebaseadusliku kalapüügi osakaalu suurenemist. Samuti ei mõjutata tegevusega elupaigatüüpi jõed ja ojad. Ebasoodsa mõju eeldus puudub.
Võldas <i>Cottus gobio</i>	Potentsiaalseks ohuks kogu vee-elustikule, sh võldasele, on ebaseaduslik kalapüük elektriga, mürkainetega, lõhkelaengutega jms.	Võldas ei kuulu püügikalade hulka. Kavandatava tegevuse käigus ei ole ette näha ebaseadusliku kalapüügi osakaalu suurenemist. Samuti ei mõjutata tegevusega elupaigatüüpi jõed ja ojad. Ebasoodsa mõju eeldus puudub.
Jõesilm <i>Lampetra fluviatilis</i>	Intensiivne väljapüük.	Sindi pais on ületamatu rändetõke. Pärnu jõe loodusalal hinnati sobivaks sigimisalaks 19,1 km, millest 18,2 km (95%) on Sindi paisu tõttu praegu jõesilmule kättesaamatu. DP ala jääb jõesilmu kudemisalast kaugemale. Ebasoodsa mõju eeldus puudub.
Lõhe <i>Salmo salar</i>	Ebaseaduslik püük.	Lõhe esineb Pärnu jõe lõigus suudmest kuni Sindi paisuni. Sindi pais (DP alast ca 35 km kaugusel) on lõhele ületamatu rändetõke. Potentsiaalseteks kudealadeks loetakse Pärnu jõe suudmest kuni Esna jõe suudmeni. Antud alasse jääb ka DP ala. Kui tulevikus peaksid avanema kalade rändeteed, siis esineks lõhet ka DP alaga piirnevas Pärnu jões. Ei kavandata tegevusi, mis peaks halvendama Pärnu jõe kvaliteeti ning ei kavandata lisa rändetõkkeid. Seega olulise ebasoodsa mõju eeldus puudub.
	Rändetõkked.	
Paksukojaline jõekarp <i>Unio crassus</i>	Liigi looduslikku (taas)levimist ülesvoolu takistab kalapääsuta Jändja pais.	Kavandatava tegevuse käigus ei ole ette näha ebaseadusliku kalapüügi osakaalu suurenemist. Samuti ei mõjutata tegevusega elupaigatüüpi jõed ja ojad. Ebasoodsa mõju eeldus puudub.

(1) Võimalikud ohutegurid ja mõju, mis on kirjeldatud kaitsekorralduskavas.

Eespool nimetatud loodusala kaitse-eesmärgiga seotud liikide seisundile ja elupaiga kasutusel ei ole puhkekompleksi rajamisel ohtu näha.

5.1.3 Natura eelhindamise tulemused ja järelendus

Peatükk 5.1.2 alusel ei ole DP-ga kavandatud tegevuste ellu viimisel ette näha pikaajalise ebasoodsa mõju ilmumist Pärnu jõe loodusala soodsale seisundile ja terviklikkuse säilimisele, samuti ei mõjutata ebasoodsalt loodusala kaitse eesmärkide täitmist. Tulenevalt tabelitest 5.4 ja 5.3 ebasoodsat mõju nii elupaigatüübile kui ka liikidele pole ette näha.

Eelnevat arvestades puudub vajadus Natura asjakohase hindamise läbiviimiseks ning kavandatava tegevuse ellu viimiseks vajalike menetlustoimingutega võib jätkata.

5.2 Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek, mh selle vajalikkus

Looduskaitseseaduse § 38 lg 2 kohaselt ulatub rannal ja järve või jõe kaldal metsamaal metsaseaduse § 3 lõike 2 tähenduses ehituskeeluvöönd ranna või kalda piiranguvööndi piirini. Metsaseaduse § 3 lg 2 kohaselt on metsamaa seaduse kohaselt maa, mis on kõlvikuna kantud maakatastrisse. Põhikaardi kohaselt asub kõlvikuliselt DP alas metsamaa, seega LKS § 38 lg 2 kohaselt ulatub ehituskeeluvöönd antud piirkonnas kuni jõe kalda piiranguvööndini ehk ehituskeeluvöönd on 100 m. Looduskaitseseaduse kohaselt on ranna või kalda ehituskeeluvööndis uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Ranna ja kalda ehituskeeluvööndit võib suurendada või vähendada, arvestades ranna või kalda kaitse eesmärgi ning lähtudes taimeestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. DP realiseerumiseks on vajalik ehituskeeluvööndi vähendamine 100 meetrilt 50 meetrini.

LKS § 38 lg 4 kohaselt ei laiene ehituskeeld tiheasustusalale varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele. Vändra valla üldplaneeringus on Suurejõe määratletud kui tiheasustusalale. Üldplaneeringu kaardil on eraldi piiritletud tiheasustusalale Suurejõe külas. Peatükk 1 jooniselt 1.4 on näha, et DP ala on arvestatud Suurejõe küla tiheasustusalast välja. Seega ei kuulu DP ala tiheasustusalasse ning on vajalik ehituskeeluvööndi vähendamine.

Järgnevalt käsitletakse ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkust (mh lähtuvalt kalda kaitse eesmärkidest) lähtuvalt ettepanekus ehituskeeluvööndi vähendamiseks DP piirkonnas 100 meetrilt 50 meetrile. Ehituskeeluvööndi vähendamise peamisteks lähtetingimusteks on Looduskaitseseaduse § 34, 38 ja 40 sätestatud parameetrid, mida võrreldakse muu asjakohase teabega.

Ranna ja kalda ehituskeeluvööndi vähendamisel (100 meetrilt 50 meetrile) on analüüsitud kavandatava tegevuse mõju ranna või kalda kaitse eesmärkidele:

- Kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine.
Kavandatav DP ala asub Pärnu jõe kaldal. Pärnu jõgi kuulub Natura võrgustikku Pärnu jõe loodusalanana. Võimalikku mõju Pärnu jõe loodusale käsitleb ptk 5.1, kus viidi läbi Natura ala eelhindamine. Tulenevalt ptk 5.1 tulemustest ei saa tõenäoliselt pidada Pärnu jõe loodusala mõjutamist. Mh ka seetõttu, et lähimad tööd Pärnu jõest toimuvad 50 m kaugusel.

Pärnu jõe piirkond on EELISE andmetel elupaigaks II kaitsekategooriasse kuuluvatele nahkhiirtele (nimetatud peatükk 2 tabelis 2.1). Suveperioodil on nahkhiirte varjepaigad valdavalt maapealsed (puude õõnsused ja lõhed, praod ehitistes, hoonete katusealused), sest siis vajavad nahkhiired soojust. Toitumispaikadeks on tihti vanad metsad, metsaservad, lagendikud, pargid, aiad ja alleed, samuti veekogude piirkond. Nahkhiirte talvituspaikadeks on tihti maa-alused ruumid nagu koopad ja keldrid. Talveperioodi alguses ja lõpus kasutavad nahkhiired mõnikord sesoonseid ülemineku-varjepaiku, mille mikrokliima on suviste ja talviste varjepaikade vahepealne. Poegimiseks kogunevad täiskasvanud emased varjepaigas kobarasse ning tekkinud kogumikku nimetatakse poegimiskolooniaks või sigimiskolooniaks.

Arvestades DP ala puistut ja hoonestust, siis antud kinnistul ja selle lähialal nahkhiirte jaoks sobivaid talviseid ja poegimiskolooniatele sobivaid varjepaiku teadaolevalt ei leidu. Tõenäoliselt ei leidu DP alal ka olulisi nahkhiirte suviseid varjepaiku. Kuna tegu on veekogude (Pärnu jõe ja Vallikraavi) kaldapiirkonnaga, siis on antud veekogude alade puhul tegemist eeskätt nahkhiirte toitumisalaga.

Pärnu jõgi asub lähimast kavandatavast tegevusest 50 m kaugusel, seega mõju nahkhiirtele puudub.

Kavandatava tegevuse käigus on planeeritud likvideerida minimaalselt puittaimestikku ning säilitada kõrghaljastust. Planeeritakse hooneid peamiselt lagedale alale, lähtudes olemasolevast olukorrast. Seega ei ole vajalik DP realiseerumiseks ulatuslik raie ning säilib kalda äärne looduskooslus.

Kavandatav tegevus ei mõjuta eeltoodud kaitsealuste nahkhiire liikide elupaiku ning Pärnu jõe loodusala (sh arvestades kavandatava tegevuse paiknemist ja haljastuse säilitamist). Ehituskeeluvööndi vähendamine ei mõjuta ega muuda Pärnu jõe kalda looduslikku koostlust, kuivõrd planeeritakse tegevust peamiselt lagedale alale, lähtudes olemasolevast olukorrast.

- Inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine.

Inimtegevusest tulenev kahjulik mõju võib lähtuda nt mittenormeeritud jäätmekäitlusest ja reoveenormatiivide rikkumistest. Nimetatud asjaolusid ei ole kavandataval kinnistul põhjust ette näha, kuna juba DP järgselt on nende aspektide lahendamisele tähelepanu juhitud. Suurejõe küla on hõlmatud korraldatud jäätmeveoga, seega toimub normeeritud jäätmete kogumine ja käitlus. Kavandatava tegevuse ala on planeeritud liita Suurejõe küla ühiskanalisatsiooni- ja ühisveevärgivõrguga.

Vastavalt võrguettevõtja tehnilistele tingimustele tuleb Saunataguse, Traakonimaa ja Sauna kinnistute reovesi koguda kokku Traakonimaa kinnistule, kuhu tuleb ehitada ülepumpla. Ülepumplast ehitada survetrass läbimõelduga 160 mm Mustaru tee 4 korterelamu tagusele alale, kuhu rajada voolurahustuskaev. Voolurahustuskaev ühendada olemasolevasse ühiskanalisatsiooni. Riigimaantee nr 19242 Suurejõe Kullimaa tee läbida kinnisel meetodil. Suurejõe küla reovesi puhastatakse Suurejõe reoveepuhastusjaamas, kus heitvesi juhitakse Mustaru oja, mis suubub Pärnu jõkke.

DP raames likvideeritakse Saunataguse kinnistul olev imbväljak, kuhu varem juhiti Sauna kinnistu reovesi. Antud imbväljak asub ca 12 m kaugusel Pärnu jõest. Imbväljaku likvideerimisega kaob antud heitvee jõkke kandumise võimalus ning Sauna kinnistul tekkiv reovesi suunatakse Suurejõe reoveepuhastisse, kus puhastatakse reovesi. Täiendavaid punktreostusallikaid Pärnu jõkke ei lisandu.

DP raames planeeritakse vajalikke parkimiskohti ning spordiväljakut, mis eeldatavasti kaetakse dreniva katendiga ning sadevesi imbub pinnasesse. Kui parkimiskohtade katendiks tuleb kõvakatend, siis peaks parkla olema rajatud nii, et sadevesi valguks pinnasesse. Juhul, kui parklaalalt on kavas sademevee Pärnu jõkke juhtimine, siis on vajalik paigaldada sademevee puhastamiseks kas õli-mudapüüdur või kasutada muud alternatiivset sademevee puhastuslahendust, mis vähendaks sademevette sattuda võivate heljuvainete ja naftasaaduste sisaldust enne suublasse juhtimist. Hoonetest juhitakse sadevesi kalletega eemale ning immutatakse pinnasesse.

Detailplaneeringuga kavandatud elluviimine ei mõjuta Pärnu jõe veekvaliteeti negatiivselt, kuna kinnistul moodustuv reovesi on kavas juhtida Suurejõe küla ühiskanalisatsioonivõrku. Kinnistult kogutavad sademeveed on kavas juhtida, kas pinnasesse või kui on plaanis juhtida Pärnu jõkke, siis puhastatakse sadevesi kasutades õli-mudapüüdurit või muud alternatiivset lahendust.

Eeltoodust tulenevalt ei kaasne planeeringulahendusega olulist inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju suurenemist, sest otseselt keskkonda saastavaid objekte alale ei planeerita ning reo- ja heitvee juhtimist Pärnu jõe kalda alale ei toimu. Sealhulgas ei mõjutata ka ala pinnavee- ja põhjaveežiimi.

- Kalda eripära arvestava asustuse suunamine.

Vändra valla üldplaneeringus on sätestatud, et vallas tuleb suurendada turismivõimalusi. Samuti on üldplaneeringus välja toodud, et puhkuseks vajalikke tegevusi tuleks kavandada asulalähedastel looduslikel või poollooduslikel aladel, kus mh oleks seos ka veekoguga. DP realiseerumisel suureneb piirkonna turismipotentsiaal.

Suurejõe küla on määratletud tiheasustusalaks, kuid DP piirkond on arvatud Suurejõe küla tiheasustusalast välja, kuigi tegemist on piirkonnaga, mis asub Suurejõe küla keskel. DP piirkonda ümbritsevad erinevad hoone ning välja kujunenud on ka ehitusjoon (joonis 5.5). Kavandatavad rajatised ehitatakse lähtudes piirkonna ehitusjoonest ning ehitusjoonest maismaa poole. Hoonete korruselisuseks on planeeritud 2 ning 25% ulatuses on lubatud 3 korrust.

Lähtudes eeltoodust ei ole vastuolu kalda eripära arvestava asutuse suunamisega.

- Vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.

Pärnu jõe kallasarada puhastatakse ning ligipääs kallasrajale toimub planeeritud teeservituudi alalt. Kavandatud tegevusega on krundil ligipääsud tagatud ja liikumist ümber hoonete ei piirata.

Ehituskeeluvööndi vähendamine ei mõjuta kavandatava tegevusega jalakäijate vaba liikumist Pärnu jõe kaldal. Lisaks ei ole planeeritud aedade ehk vaba liikumist piiravate objektide rajamist.

Ranna ja kalda ehituskeeluvööndi vähendamisel (100 meetrilt 50 meetrile) on analüüsitud ka teisi parameetreid:

- Taimestik.

Kaitsealuseid taimeliike kinnistu alal ei esine. Hetkel paikneb maa-alal pigem madalam haljastus. Peamiselt on tegemist rohurindega, kuid alal on ka mõningane kõrghaljastus. Haljastus ei sea takistusi tegevuse kavandamiseks ning hoonete ja maa-ala eesmärgipäraseks ekspluatatsiooniks. Ala loodusliku ilme ja haljastuse võimalikult maksimaalses ulatuses säilitamisega on DP-s arvestatud.

Kokkuvõtvalt ei mõjutata kalda alal asuvat taimestikku. Arvestades ka asjaolu, et kavandatav tegevus jääb Pärnu jõest 50 m kaugusele ning olemasolev kõrghaljastus on planeeritud säilitada.

- Reljeef (sh üleujutusohu).

Kinnistud on tasase reljeefiga ning esineb kõrghaljastust. Detailplaneeringu alal levivad gleistunud lammimullad, mis paiknevad eelkõige jõesärgi vahetus läheduses, kus on tegemist lühiajaliste üleujutustega. Ülejäänud piirkonnas levivad gleistunud nõrgalt leetunud mullad. DP piirkonnas Pärnu jõe äärsel aladel tekib suurvee ajal üleujutusohu. Pärnu jõgi pole nimetatud Keskkonnaministri 28.05.2004. a määruses nr 58 „Suurte üleujutusalaadega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri määramise kord“.

Pärnu jõe kalda äärsel aladel levivad lammimullad ca 25 m ulatuses maismaa poole.

Lähim kavandatud hoone jääb lammimuldadega alast välja ning üleujutusohu kavandatud tegevusele ei ole.

- Kõlvikute piirid.

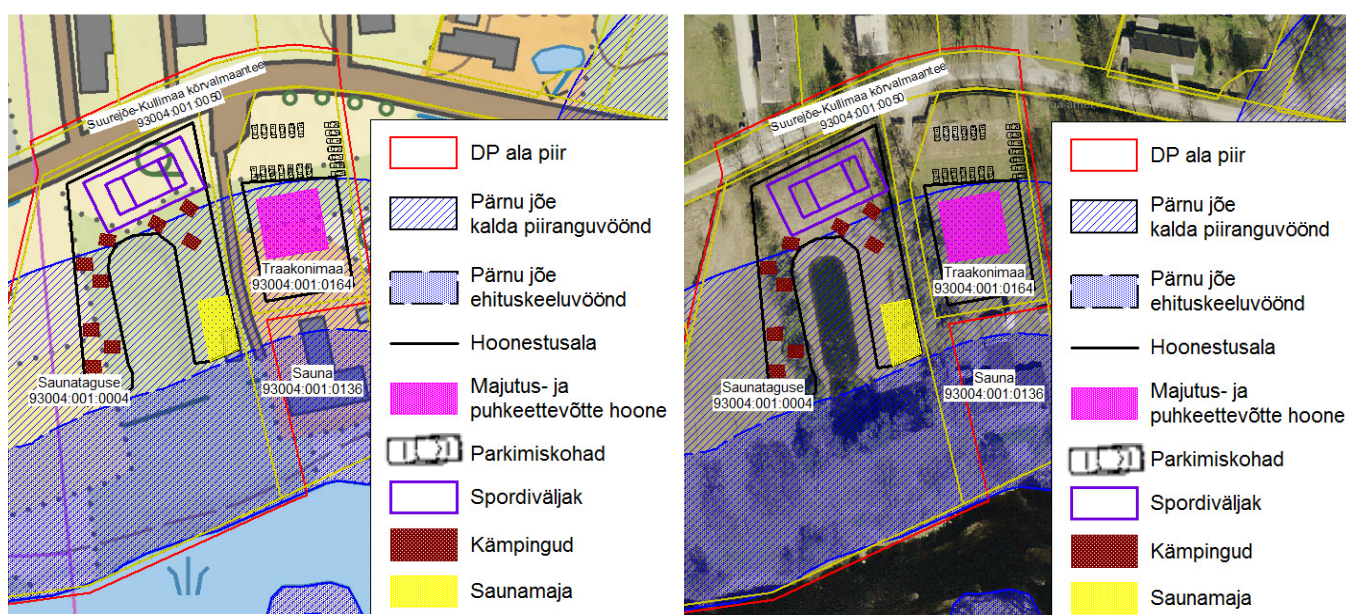
Põhikaardi kohaselt asub DP alas metsamaa, millele on väljastatud 2013. a metsateatis sanitaarraiele. Vändra valla üldplaneeringu kohaselt on Saunataguse kinnistu määratud metsamajandusmaaks. Vändra valla üldplaneering koostati 2010. aastal ning Saunataguse kinnistule on 2013. a väljastatud metsateatis sanitaarraiele. Joonisel 5.3 on välja toodud ortofoto piirkonnast 2010. aastal ning võrdluseks on toodud ajakohane ortofoto.

Joonis 5.3 DP ala piirkond 2010. a ja ajakohasel ortofotol (allikas: Maa-amet, 2016).

Jooniselt 5.3 on näha, et üldplaneeringu koostamisel oli Saunataguse kinnistul peamiselt kõrghaljastus ja võsa. 2013. a sanitaarraie tulemusel on Saunataguse kinnistu enamjaolt haljasala ning kinnistul on säilitatud kõrghaljastuse nõol enamik suurematest puudest ja on rajatud tiik.

Joonisel 5.4 on välja toodud detailplaneeringu alal piiranguvööndite paiknemine põhikaardi ja ortofoto kohaselt. Jooniselt on näha, et Saunataguse kinnistu on suures osas haljasala ning hoonestusala on planeeritud Maa-ameti kitsenduste kaardirakenduse kohaselt ehituskeeluvööndist välja. Tulenevalt LKS § 38 kohaselt ulatub ehituskeeluvöönd antud piirkonnas kalda piiranguvööndini, kuna jõe kaldal asub kõlvikuliselt metsamaa. Jooniselt 5.4 on näha, et tulenevalt suuremast ehituskeeluvööndist (100 m) jääb DP kavandatav ehituskeeluvööndisse ning kavandatava realiseerumiseks tuleb vähendada ehituskeeluvööndit.

Joonis 5.4 DP alal kalda piirangu- ja ehituskeeluvööndi paiknemine põhikaardi ja ortofoto kohaselt (Maa-amet, 2016).

Saunataguse kinnistule planeeritud spordiväljak jääb põhikaardi kohaselt haljasalale. Kavandatav saunamaja ning kämpingud jäävad põhikaardi kohaselt metsamaale. Hetkel antud alal on tegemist peamiselt haljasalaga, sanitaarraie tulemusel on eemaldatud valdavalt võsa ja säilitatud on enamus kõrghaljastusest DP piirkonnas. Olemasolevat olukorda arvestades planeeritakse kämpinguid ja saunamaja ka peamiselt haljasalale. Osad kämpingud jäävad puude vahele ning raie vajadus DP realiseerumisel on minimaalne.

Tulenevalt asjaolust, et tegemist on siiski kõlvikuliselt metsamaaga, siis tuleb lähtuda ka antud piirangutest. Detailplaneeringuga nähakse ette praeguse Saunataguse kinnistule olemasolevale maatulundusmaa sihtotstarbele lisaks kuni 40% ärimaa sihtotstarbe andmine. Detailplaneering on kooskõlas Vändra valla kehtiva üldplaneeringuga kui katastriüksuse esimese sihtotstarbe järgi määratud ala krundil moodustab vähemalt 60% üldplaneeringus toodud juhtfunktsioonist. Kuivõrd planeeritakse Saunataguse kinnistule kuni 40% ärimaa sihtotstarbe määramine, siis vähemalt 60% kinnistust jääb esialgse sihtotstarbega. Seega on vaja säilitada 60% ulatuses maatulundusmaa, millega on ka arvestatud. Samuti on sanitaarraie käigus säilitatud enamus kõrghaljastusest..

Lähtudes eeltoodud informatsioonist ei oma kavandatav tegevus mõju kuna mh Saunataguse kinnistul säilib vähemalt 60% ulatuses mmaatulundusmaana.

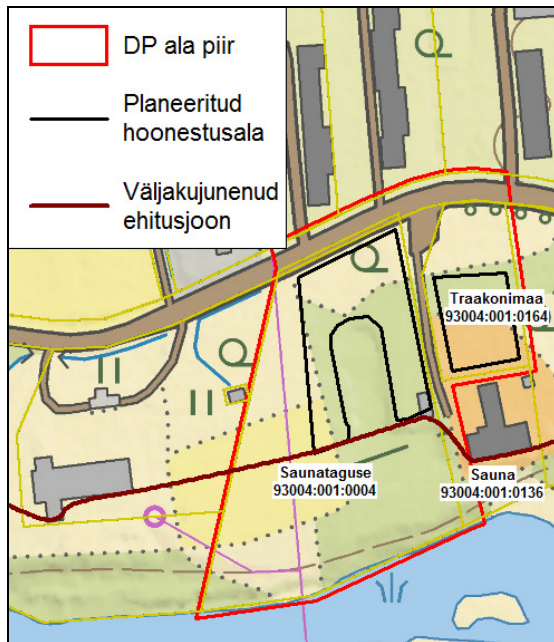
- Kinnisasjade piirid, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ja väljakujunenud asustusest. DP raames on planeeritud terviklik ja ümbritsevat keskkonda väärtustav puhkekompleks (sh arvestades ka lähedalasuvaid objekte ja kinnistuid).

Kavandatav tegevus ei mõjuta kinnisasjade piiril teisi tegevusi.

Juurdepääs kinnistule toimuks (sh ka ehitustegevus) mööda olemasolevat Mustaru teed. Kavandatava tegevuse ala on planeeritud liita ühiskanaliseerimise ja ühisveevärgi võrguga.

Kavandatud tegevus on planeeritud juba olemasolevate võrkudega ja teedega arvestades.

LKS § 38 lg 4 kohaselt ei laiene ehituskeeld tiheasustusalast väljakujunenud ehitusjoonest maismaa poole ehitamisel. Tulenevalt eelpool esitatud teabest ei asu DP ala tiheasustusalas, kuid siiski asub DP ala piirkond Suurejõe külas. Seega on DP piirkonnas erinevaid hooneid ning välja on kujunenud ka ehitusjoon Pärnu jõe kaldal, DP piirkonnas. Siinkohal tuua välja, et ehituskeeluvöönd DP piirkonnas võiks olla 50 m, kuna tegemist on tiheasustusalal lähipiirkonnas oleva alaga ning planeeritud hooned on Pärnu jõest vähemalt 50 m kaugusel ning rajatakse väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas. Joonisel 5.5 on välja toodud väljakujunenud ehitusjoon DP ala piirkonnas. Samuti on Saunataguse kinnistul olemasolev kuur, mille asemele on DP raames planeeritud saunamaja.

Joonis 5.5 Väljakujunenud ehitusjoon DP piirkonnas (aluskaart: Maa-amet, 2016).

Planeeritav tõstab piirkonna turismi ja puhkevõimaluste potentsiaali ja tegevus on kooskõlas väljakujunenud asustusega ja omab pigem piirkonda toetavat funktsiooni.

Ehituskeeluvööndi vähendamise vajalikkus tuleneb detailplaneeringu kohaselt asjaolust, et selle vähendamine võimaldab luua Suurejõe külla Pärnu jõe kaldale, Saunataguse ja Traakonimaa kinnistutele tervikliku ja ümbritsevat keskkonda väärtustava puhkekompleksi. Ilma ehituskeeluvööndit vähendamata ei ole võimalik kavandatavat objekti arendaja ja detailplaneeringu koostaja hinnangul eesmärgipäraselt rajada ja hilisemalt ka kasutada, kuna 100 m ehituskeeluvööndi säilimisel on sellega hõlmatud umbes kolmandik kogu Saunataguse kinnistust.

Kokkuvõtvalt võib järeldada, et kavandatava tegevusega kinnistutel ehituskeeluvööndi vähendamine ei kahjustata Looduskaitseadusest tulenevalt kalda kaitse eesmärke.

5.3 Eelhindangu kontrolltabelid

Käesoleva ptk koostamisel võeti arvesse kavandatavat tegevust (ptk 1) ning analüüsitud infot (sh ptk 2, 3 ja 4), mille põhjal täideti eelhindamise kontrolltabel (tabel 5.5), lähtudes mh varasematest asjakohastest dokumentidest ja võimalikest kumuleeruvatest mõjudest, mõjude kestvusest, suurusest, ruumilisest ulatusest (sh piiriülesus), pöörduvusest, toimest, sagedusest ja ilmnemise tõenäosusest ning mh avariiohtudest.

Tabel 5.5 KeHJS eelhindamise kriteeriumid (§ 6 lg 3 p 1 - 4¹, arvestades mh § 6 lg 3 p 5).

Kriteerium	Alus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Olulise ebasoodsa ehk olulise mõju eeldus jm
1. Ala maakasutus	§ 6 lg 3 p 1	Vändra valla üldplaneeringu kohaselt on Traakonimaa kinnistu puhul tegemist kaubandus- ja büroohoonete maaga ning Saunataguse kinnistu on metsamajandusmaa. DP raames on planeeritud Saunataguse kinnistule lisaks määrata 40% ärimaa sihtotstarve. Detailplaneering on kooskõlas Vändra valla kehtiva üldplaneeringuga kui katastriüksuse esimese sihtotstarbe järgi määratud ala krundil moodustab vähemalt 60% üldplaneeringus toodud juhtfunktsioonist. Seega detailplaneering on kooskõlas üldplaneeringuga. Saunataguse kinnistul asub hetkel kuur (43 m ²), mille asemele on planeeritud saunamaja (ehituslune pind ca 200 m ²). Saunataguse kinnistul asub ka tiik ning tiigi ümber on planeeritud paigaldada teisaldatavad 8-10 kämpingut (max 20 m ² ühe kämpingu ehitusalune pind). Traakonimaa kinnistule on planeeritud puhke- ja majutusettevõtte hoone (ehituslune pind ca 400 m ²), hetkel Traakonimaa kinnistul hooned puuduvad. Pärnu jõe kallasrada puhastatakse ning ligipääs kallasrajale toimub planeeritud teeservituudi alalt. Tegevus ei takista teiste ümbruskonna kinnistute maakasutust.	DP ala asub Suurejõe külas, kuid valla üldplaneeringus määratletud tiheasustusalast väljas (vt ka ptk 1 joonis 1.3). Seega on tegemist hajaasustusalaga. Siiski asub DP ala piirkonnas, kus on teisigi hooneid ning ala maakasutus muutub minimaalselt, kuna mh säilitatakse võimalikult palju DP alas olemasolevat kõrghaljastust. Antud piirkonna kasutus muutub aktiivsemaks, tulenevalt puhkeala kasutamisest. Vändra valla üldplaneeringus on välja toodud, et puhkuseks tuleks vajalikke tegevusi kavandada asulalähedastel looduslikel või poollooduslikel aladel, kus mh oleks seos ka veekoguga. Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub. Planeeritav muudab ala visuaalselt mitmekesisemaks.
2. Ala loodusvarad (sh omadused ja taastumisvõime)	§ 6 lg 3 p 1	Planeeritakse puhkekompleksi rajamist Pärnu jõe äärsetele kinnistutele. Ühisveevärg ja –kanalisatsioon lahendatakse Suurejõe küla ühisveevärgi ja –kanalisatsioonivõrgu kaudu. Käesoleva töö ptk 2 tabel 2.1 punkt 1.3 järgselt looduslike kalavarude, metsa või ulukite senises kasutuses tegevus muutust ei põhjusta.	Veeressursid (piirkondlikud) olemas ja reovee ärajuhtimine (normide kohane) võimaldatud. Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
3. Keskkonna	§ 6 lg 3	Kinnistute Pärnu jõe äärsetel aladel levivad gleistunud lammimullad.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus

Kriteerium	Alus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Olulise ebasoodsa ehk olulise mõju eeldus jm
vastupanuvõime - märgalad	p 1	Tegemist on lühiajaliselt üleujutatava piirkonnaga, nt suurvee ajal. Antud piirkonda ehitisi ega rajatisi ei kavandata.	puudub.
4. Keskkonna vastupanuvõime – rannad ja kaldad	§ 6 lg 3 p 1	DP tegevus toimub Pärnu jõe ääres. Tulenevalt LKS § 38 lg 2 ulatub planeeringualal ehituskeeluvöönd piiranguvööndi lõpuni. Seega on DP realiseerumiseks vajalik ehituskeeluvööndi vähendamine 100 meetrit 50 meetrile. Ehituskeeluvööndi vähendamine toimub vastavalt kalda kaitse eesmärkidele ning ei planeerita tegevusi, mis ohustavad kalda kaitse eesmärke. Lähimad tööd Pärnu jõe kaldast asuvad ca 50 m kaugusel. Kavandatava tegevusega ei rikuta kalda kaitse eesmärke. Kinnistute omanik või valdaja on kohustatud hoidma veekogu kaldad puhtana ning hooldama kallasrada. Kallasraja on tagatud juurdepääs planeeritud teeservituudi alalt.	Puhkekompleksi rajamine veekeskkonnale mõju ei avalda, kuna mh ei planeerita töid veekeskkonnas. DP realiseerumiseks on vajalik ehituskeeluvööndit vähendada 100 meetrit 50 meetrile. Ehituskeeluvööndi vähendamise analüüsimisel on lähtutud mh kalda kaitse eesmärkidest ning ebasoodsa mõju eeldus eesmärkidele puudub. Olulise ebasoodsa mõju eeldus puudub.
5. Keskkonna vastupanuvõime – pinnavormid	§ 6 lg 3 p 1	Kavandatav tegevus ei muuda otseselt pinnamoodi ehk pinnavorme. Planeeringu realiseerimisega kaasnev tegevus ei muuda oluliselt olemasolevat reljeefi.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
6. Keskkonna vastupanuvõime - metsad	§ 6 lg 3 p 1	Saunataguse kinnistul asub 0,4 ha metsamaad ning on väljastatud metsateatis 12.09.2013 sanitaarraiale. Planeeringualale jääb põhikaardi kohaselt metsamaa. Planeeritakse säilitada võimalikult suurel määral kõrghaljastust. Hoonete ehitusalune pindala Saunataguse kinnistul on maksimaalselt 400 m ² (kämpingud+saunamaja). Kämpingud rajatakse hajusalt ning tiigi äärsetele aladele. Tiigi äärde rajatakse ka saunamaja. Kavandatud ehitised jäävad haljasalale.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
7. Keskkonna vastupanuvõime - kaitstavad loodusobjektid (sh Natura 2000 alad)	§ 6 lg 3 p 1	Planeeringuala asub Pärnu jõe kalda äärsetel aladel. Pärnu jõgi kuulub Pärnu jõe hoiualasse (KLO2000293), mis omakorda kuulub Pärnu jõe loodusalasse (EE0040345). Asjakohane Natura eelhindamine on toodud ptk 5.1. Pärnu jõe piirkond on EELISE andmetel leiukohaks ka II kaitsekategooriasse kuuluvatele nahkhiirtele (joonis 2.2): põhja-nahkhiir (<i>Eptesicus nilssonii</i>), veelendlane (<i>Myotis daubentonii</i>), suurvidevlane (<i>Nyctalus noctula</i>), tiigilendlane (<i>Myotis dasycneme</i>),	Pärnu jõe ümbruse territoorium on nahkhiirte leiuala. Nahkhiired kasutavad Pärnu jõe piirkonda eeldatavasti lennu- ja toitumisalana. Kinnistutel, kuhu planeeritakse puhkekompleksi ehitust, leidub üksikuid puid, kuid üldjuhul on tegemist haljasalaga. Seega eeldatavasti antud asukoht pole sobilikuks varjepaigaks nahkhiirtele. Samuti asub lähim kavandatud tegevus nahkhiirte leiualast ca 50

Kriteerium	Alus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Olulise ebasoodsa ehk olulise mõju eeldus jm
		pargi-nahkhiir (<i>Pipistrellus nathusii</i>) ja hõbe-nahkhiir (<i>Vespertilio murinus</i>).	m kaugusel. Arvestades Natura eelhindamise tulemusi ning eelpool esitatud teabest, siis olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
8. Keskkonna vastupanuvõime – alad, kus kehtivaid nõudeid on ületatud	§ 6 lg 3 p 1	Käesoleva dokumendi ptk 1 - 4 järgselt seosed puuduvad.	Olulise ebasoodsa mõju eeldus puudub.
9. Keskkonna vastupanuvõime – maareformi seaduse tähenduses tiheasutusega alad	§ 6 lg 3 p 1	Maareformi seaduse tähenduses on Suurejõe küla tiheasustusalad. DP ala asub Suurejõe külas, kuid DP ala paikneb valla üldplaneeringus määratletud tiheasustusalast väljas (vt ka ptk 1 joonis 1.3). Seega on tegemist hajaasustusalaga.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
10. Keskkonna vastupanuvõime - ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad	§ 6 lg 3 p 1	Lähim kultuurimälestis (Suurejõe vesiveski pais) asub DP alast ca 100 m kaugusel teisel pool Pärnu jõge. Teisi muinsuskaitse objekte DP piirkonnas ei ole. DP piirneval kinnistul (Tammiotsa) asub pärandkultuuri objekt Mustaru mõisapark ning mõisa peahoone. EELISE andmetele on objektist või tema esialgsest funktsionaalsusest säilinud 20-50%. Vändra üldplaneeringus on väärtusliku üksikobjektiks ka Suurejõe lehise allee, mis asub Tammiotsa kinnistul (vt ka ptk 2 joonis 2.2). Üldplaneeringu kohaselt on kohaliku kaitse aluste üksikobjektide kaitsevööndiks 10 meetrit ning objektidel ja nende ümbruses on lubatud uuendusraie.	Kuivõrd lähimad objektid asuvad DP alast piisavalt kaugel, siis olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
11. Tegevuse tehnoloogiline tase	§ 6 lg 3 p 2	Ehitustöödel kasutatav tehnika peab vastama kehtivatele normatiividele.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
12. Tegevuse raames kasutatavad loodusvarad	§ 6 lg 3 p 2	Kavandatud tegevuse elluviimisel kasutatakse looduslikke ressursse minimaalselt ning samas eesmärgipäraselt ja kontrollitult.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
13. Tegevuse jäätme- ja	§ 6 lg 3 p 2	Ehitamine ja hilisem haldus ei ole jäätme- ega ka energiamahukas. Puuduvad teadaolevad ohud, mis võiksid tuleneda nt jäätmekäitlusest	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.

Kriteerium	Alus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Olulise ebasoodsa ehk olulise mõju eeldus jm
energiamahukus		(korraldatav kehtiva korra kohaselt).	
14. Lähipiirkonna teised tegevused	§ 6 lg 3 p 2	Käesoleva dokumendi ptk 1 - 4 järgselt seosed puuduvad.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
15. Tegevuse tagajärg - veesaastus	§ 6 lg 3 p 3	Kavandatava tegevusega on ette nähtud veevõtt Suurejõe küla ühisveevärgist ja reovesi on kavas ära juhtida ühiskanalisatsiooniühenduse rajamisega. Seega veesaastust reovee näol pole ette näha. Planeeritakse parkimiskohtade ja spordiväljaku rajamist. Eeldatavasti kaetakse need dreniva katendiga ning sadevesi imbub pinnasesse. Kui parkimiskohtade katendiks tuleb kõvakatend, siis peaks parkla olema rajatud nii, et sadevesi valguks pinnasesse. Juhul, kui parklaalalt on kavas sademevee Pärnu jõkke juhtimine, siis on vajalik paigaldada sademevee puhastamiseks kas õli-mudapiüdur või kasutada muud alternatiivset sademevee puhastuslahendust, mis vähendaks sademevette sattuda võivate heljuvainete ja naftasaaduste sisaldust enne suublasse juhtimist. Likvideeritakse ka olemasolev imbväljak Saunataguse kinnistul, mis asub lammimuldadega alal. Seega kaob ära ka võimalik punktreostus allikas Saunataguse kinnistult.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
16. Tegevuse tagajärg – pinnase saastus	§ 6 lg 3 p 3	Ehitustööde ajal kasutatav tehnika vastab kehtivatele normatiividele ja seega on töökorras ning ei põhjusta pinnase- ja veereostust. Tööde ajal on olemas järelvalve (sh omaniku poolne). Kompleksi kasutusajal puudub põhjendatud eeldus saastunud pinnase tekkeks, lähtudes ka kavandatavast tegevusest.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
17. Tegevuse tagajärg – õhu saastus	§ 6 lg 3 p 3	Käesoleva töö ptk 2, tabel 2.1 punkt 4.2 kohaselt puudub eeldus koormuste kasvaks, mis mõjutaks paikkonda.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
18. Tegevuse tagajärg – jäätmetek	§ 6 lg 3 p 3	Ehitustegevuse käigus ning hiljem piirkonna kasutusajal tekkivate jäätmete kogumine ja äravedu toimub vastavalt kehtivale korrale, sh vastavat õigust omavate isikute poolt olemasoleva ja avaliku teedevõrgu kaudu.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
19. Tegevuse tagajärg – müra ja vibratsioon	§ 6 lg 3 p 3	Arvestades olemasolevat olukorda (ptk 1) ja kavandatavat, siis esineb ehituse ajal peamiselt müratingimuste muutuseid (lokaalseid), kuid järgitavad on kehtivad normid. Siinkohal on arvestatud ka kasutatava	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.

Kriteerium	Alus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Olulise ebasoodsa ehk olulise mõju eeldus jm
		tehnika ja nendele seatud normatiividega nii müra kui ka vibratsiooni osas. Kasutusaegsel perioodil ei ole ette näha müra normtasemetega ületamist. Olemasolevaid regulatsioone arvestades ei saa müra ja vibratsiooni mõju pidada oluliseks.	
20. Tegevuse tagajärg – valgus, soojus ja kiirgus	§ 6 lg 3 p 3	Tegevuse iseloomu arvestades ei ole ette näha valgus-, soojus- või kiirgusreostust, mis oleks häiriv nii hoone sees kui ka lähipiirkonnas.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
21. Tegevuse tagajärg – lõhn	§ 6 lg 3 p 3	Käesoleva dokumendi ptk 1 - 4 järgselt seosed puuduvad.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.
22. Tegevuse avariiolekorrade (sh esinemise võimalikkus)	§ 6 lg 3 p 4	Tööde ajal kasutatav tehnika vastab kehtivatele normatiividele ja seega on töökorras ning avariide esinemise tõenäosused on viidud miinimumini. Tööde ajal on olemas järelevalve (sh omaniku). DP-ga kavandatu väljaehitamise ega kaasaegse ohtlike ainete transporti ega hoiustamist, mahus, mis tekitab ohu olukordi.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub, sh on arvestatud avariiohtudega või on need edaspidi arvestatavad, tulenevalt juba olemasolevatest regulatsioonidest. Samuti jälgitakse, et ehitusjäätmekäitlust ei satuks Pärnu jõkke (nt tuulega).
23. Tegevuse tagajärg - Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile	§ 6 lg 3 p 4 ¹	Kohaldub käesoleva tabeli rida 7, vt täpsemalt ka ptk 5.1.	Olulise ebasoodsa mõju esinemise eeldus puudub.

(1) KeHJS (Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanähtumissüsteemi seadus).

Tabel 5.6 Strateegiline planeerimisdokument ja eeldatav oluline ebasoodne mõju ehk oluline mõju (alus: Maves AS, 2010; arvestades ka KeHJS ajakohastamist).

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
1. Elutu keskkond	1.1. Pinnas	x	mh tabeli 5.1 rea nr 15 ja 16 alusel
	1.2. Maavarade kasutus	x	mh tabeli 5.1 rea nr 2 ja 12 alusel
	1.3. Põhjavesi	x	mh tabeli 5.1 rea nr 2 ja 15 alusel
	1.4. Pinnavesi	x	mh tabeli 5.1 rea nr 2 ning 15 ja 16 alusel

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)		Jah	Ei	Märkus
	1.5. Õhk		x	mh tabeli 5.1 rea nr 8, 17 ja 19 alusel.
	1.6. Kliima		x	tegevuse (ptk 1) iseloomu ja mahu tõttu puudub eeldus ebasoodsaks mõjuks (vt ka ptk 2 ja käesoleva ptk tabel 5.1)
2. Kaitstavad objektid (sh Natura alad) ja elukeskkond	2.1. Liigid		x	mh tabeli 5.1 rea nr 7 ja 23 alusel.
	2.2. Elupaigad		x	mh tabeli 5.1 rea nr 7 ja 23 alusel.
3. Inimese elukeskkond	3.1. Ilme, ruumiline struktuur, esteetilisus		x	mh tabeli 5.1 rea nr 10 alusel.
	3.2. Teenused		x	mh ei takista elutähtsate teenuste osutamist

5.4 KSH läbiviimise vajalikkus

KeHJS alusel tuleb vaadelda KSH läbiviimise vajalikkuse üle otsustamisel vastava seaduse § 33 lg 1 punktides 1-4 toodut. Lisaks tuleb vaadelda KeHJS alusel vastava seaduse § 33 lg 2 punktides 4 toodut. Kavandatava tegevuse iseloomu arvestades ei ole asjakohane KeHJS § 33 lg 2 punkt 2.

Vajalik on analüüsida kas KSH läbiviimine on vajalik, kuna:

- strateegilise planeerimisdokument on detailplaneering, mille alusel kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS § 6 lg 2–4 sätestatust (alus ehk detailsõnastus leitav KeHJS § 33 lg 1 p 3 juurest).
 - KSH läbiviimine ei ole vajalik, tuginedes käesoleva dokumendi ptk 5.2 tabelitele 5.5 ja 5.6.
- on aluseks tegevusele, mis eeldatavalt avaldab Natura 2000 võrgustiku alale olulist ebasoodsat mõju.
 - KSH läbiviimine ei ole vajalik, tuginedes käesoleva dokumendi ptk 5.1.

Lähtudes eelnevast ei ole olulise ebasoodsa keskkonnamõju avaldumist strateegilise dokumendi koostamisel ja rakendamisel ette näha. **Eeltoodu alusel asub Alkranel OÜ seisukohale, et kohalikul omavalitsusel ei ole vajadust KSH protsessi algatada. Käesolev dokument on otsustajatele siiski vaid töövahendiks lõplike seisukohtade andmiseks ehk kujundamiseks.**

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja saab toodut ning asjaomaste asutuste (KeHJS § 33 lg 3 p 3) seisukohti analüüsides langetada lõpliku otsuse KSH algatamise või mittealgatamise kohta.

5.4.1 Üldised nõuded ja soovitusel võimalikule jätkuvale protsessile

Käesoleva ptk sisaldab nõudeid ja üldiseid soovitusi võimalikule jätkuvale protsessile. Vastavad nõuded ja soovitusel on koondatud lähtudes tööprotsessi käigus selgunud asjaoludest.

Nõuded:

1. Kui parkimiskohtade katendiks kasutatakse kõvakatendit siis parkla rajada nii, et sadevesi valguks pinnasesse. Juhul, kui parklaalalt on kavas sademevee Pärnu jõkke juhtimine, siis on vajalik paigaldada sademevee puhastamiseks kas õli-mudapüüdur või kasutada muud alternatiivset sademevee puhastuslahendust.
2. Ehitustegevuse ajal tagada järelevalve, mh tagada, et ehitusjäätmel ei satuks Pärnu jõkke.

Kokkuvõte

Käesoleva keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhinnangu (EH) objektiks oli Pärnu maakonnas Vändra Vallas Suurejõe külas Saunataguse ja Traakonimaa katastriüksuste detailplaneering (DP). Kinnistutele planeeritakse puhkekompleksi rajamist, mis hõlmab endas puhke- ja majutustevõtte hoonet, kämpinguid, saunamaja, spordiväljakut ning vajalikke parkimiskohti. Käesoleva KSH eelhinnangu algmaterjalideks olid OÜ Visioonprojekti poolt koostatud detailplaneering. Töö tellijaks oli Vändra vallavalitsus ja töö koostas Alkranel OÜ.

DP koostamise eesmärgiks on rajada piirkonda auditav puhkemiljö. Puhkekompleksile lisavad väärtust ka Pärnu jõgi ja Saunataguse kinnistul asuv tiik. KSHEH tuleneb *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* (KeHJS) § 33 lg 1 punktist 4 ja lg 2.

DP realiseerumiseks on vajalik ehituskeeluvööndi vähendamine 100 meetrilt 50 meetrile. Käesolevas eelhinnangus analüüsiti ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkust vastavalt kalda kaitse eesmärkidele ning teistele parameetritele. Ehituskeeluvööndi vähendamise analüüsi tulemused (toodud välja olulisim):

- Kavandatav tegevus ei mõjuta Pärnu jõe loodusala ja kaitsealuste nahkhiire liikide elupaiku (sh arvestades ehitusaluse pinna paiknemist ja krundil paikneva haljastuse säilitamist).
- Ehituskeeluvööndi vähendamine ei mõjuta Pärnu jõe kalda kaitse eesmärke ega muuda looduslikku kooslust.
- Planeeringulahendusega ei kaasne olulist inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju suurenemist, sest otseselt keskkonda saastavaid objekte alale ei planeerita ning reo- ja heitvee juhtimist Pärnu jõe kalda alale ei toimu. Sealhulgas ei mõjutata ka ala pinnavee- ja põhjaveerežiimi.
- Planeeringuga ei kaasne vastuolu kalda eripära arvestava asustuse suunamisega.
- Ehituskeeluvööndi vähendamine ei mõjuta kavandatava tegevusega jalakäijate vaba liikumist Pärnu jõe kaldal (ligipääs tagatud teeservituudi kaudu). Lisaks ei ole planeeritud aedade ehk vaba liikumist piiravate objektide rajamist.
- Planeeringualale ei jää kaitsealuste liikide kasvukohti ning ei mõjutata kalda alal kasvavat taimestikku.
- Kavandatav tegevus ei jää üleujutusohuga piirkonda.
- Kavandatav tegevus ei mõjuta kinnisasjade piiril teisi tegevusi.
- Kavandatud tegevus on planeeritud juba olemasolevate võrkudega ja teedega arvestades.
- Kavandatud tegevuse raames on järgitud piirkonna ehitusjoont ning planeeritud rajatised ja hooned kavandatakse olemasolevast ehitusjoonest maismaa poole.

Kokkuvõtvalt võib järeldada, et ehituskeeluvööndi vähendamine antud juhul ei kahjusta Looduskaitseseadusest tulenevaid kalda kaitse eesmärke. Ehituskeeluvööndi vähendamine 100 meetrilt 50 meetrile võimaldab rajada piirkonda puhkekompleksi, mis tõstab Suurejõe küla ja kogu Vändra valla turismipotentsiaali.

Käesoleva dokumendi koostamisel arvestati KeHJS § 2¹, § 6 ja § 33. Lähtuti mh järgmistest juhendmaterjalidest:

- *Eelhindamine KMH/KSH eelhindamise juhend otsustaja tasandil, sh Natura eelhindamine*. Kutsar, R., 2015;

- *Juhised loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 rakendamiseks Eestis*. Peterson, K, 2006;
- *Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis*. MTÜ Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühing, 2013.

Tulemused - käesoleval juhul ja KeHJS alusel tuleb vaadelda KSH läbiviimise vajalikkuse üle otsustamisel vastava seaduse § 33 lg 1-2 toodut. KSH eelhinnangus läbiviidud analüüs näitas, et **KSH läbiviimine ei ole analüüsitu põhjal vajalik, kuid DP realiseerumiseks on vajalik ehituskeeluvööndi vähendamine 100 meetrilt 50 meetrile**. Koostatud dokument on otsustajatele siiski vaid töövahendiks lõplike seisukohtade andmiseks ehk kujundamiseks. KSH eelhinnangus läbiviidud analüüs näitas, et KSH läbiviimine ei ole analüüsitu põhjal vajalik, kui järgitakse peatükis 5.3.1 toodud nõudeid.

Kasutatud materjalid

Esitatud olulisim materjalide loetelu (arvestades ka varasemas dokumendis esitatud ehk juba teostatud viitamisi nt õigusaktidele jms):

- Eelhindamine KMH/KSH eelhindamise juhend otsustaja tasandil, sh Natura-eelhindamine. Kutsar, R. 2015.
- EELISE (Eesti Looduse Infosüsteem - Keskkonnaregister: Keskkonnaagentuur) andmebaas, 11.04.2016.
- Eesti põhjavee kaitstuse kaart 1:400 000. Eesti Geoloogiakeskus OÜ, 2001.
- Juhised loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 rakendamiseks Eestis. Peterson, K, 2006.
- Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis. Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühing MTÜ, 2013.
- Keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindamise metoodika täpsustamine. Maves AS, 2010.
- Keskkonnaregister, 2016.
- Maa-ameti kaardiserver (www.maaamet.ee), 2016.
- Pärnu jõe loodusala kaitsekorralduskava 2015-2024. Keskkonnaamet, 2015.
- Pärnumaa maakonna teemaplaneering „Asutust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“. Pärnu Maavalitsus, 2003.
- Saunataguse ja Traakonimaa katastriüksuste detailplaneeringu põhijoonis ja seletuskiri. OÜ Visioonprojekt, 2016.
- Tegevuskava nahkhiirte kaitse korraldamiseks aastaks 2005-2009. Masing, 2004.
- Vändra valla arengukava aastateks 2010–2025. Vändra Vallavalitsus, 2010.
- Vändra valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2011-2022. Miracon Grupp OÜ, 2010.
- Vändra valla üldplaneering. Vändra Vallavalitsus ja Miracon Grupp OÜ, 2010.